

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

1

Številka: 060-01/15-5/2
Ljubljana, 17. 9. 2015

Osnutek

Z a p i s n i k

**32. seje Državnega sveta Republike Slovenije,
ki je bila v sredo, 16. 9. 2015**

Predsednik je začel 32. sejo Državnega sveta Republike Slovenije, ki jo je sklical na podlagi 53. člena Zakona o Državnem svetu in prvega odstavka 30. člena Poslovnika Državnega sveta Republike Slovenije.

Seja se je začela ob 13.00 in zaključila ob 18.04 uri.

Opravičili so se:

- Igor Antauer
- Alojz Glavač

Ostali odsotni:

- Boris Popovič
- Metod Ropret

Na sejo so bili vabljeni:

- Vlasta Nussdorfer, varuhinja človekovih pravic Republike Slovenije (k 3. točki dnevnega reda),
- dr. Boštjan Jazbec, guverner Banke Slovenije (k 4. točki dnevnega reda),
- dr. Peter Gašperšič, minister za infrastrukturo (k 5. točki dnevnega reda),
- mag. Irena Praček, direktorica Agencije za energijo (k 5. točki dnevnega reda),
- dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (k 6. točki dnevnega reda),
- Marijan Papež, generalni direktor Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (k 6. točki dnevnega reda),
- dr. Boštjan Tratar, generalni državni pravobranilec (k 7. točki dnevnega reda).

Seje so se udeležili:

- Vlasta Nussdorfer, varuhinja človekovih pravic Republike Slovenije (k 3. točki dnevnega reda),
- Darko Stare, državni sekretar, Ministrstvo za pravosodje (3. točki dnevnega reda),
- mag. Irena Kirar Fazarinc, v.d. generalnega direktorja Direktorata za zdravstveno varstvo, Ministrstvo za zdravje (k 3. točki dnevnega reda),
- Helena Petek-Kos, sekretarka, Ministrstvo za zdravje (k 3. točki dnevnega reda),
- Darko Bohnc, viceguverner Banke Slovenije (k 4. točki dnevnega reda),

- Ernest Ermenc, Direktor oddelka Notranje finance in kontroling (k 4. točki dnevnega reda),
- Jasna Iskra, direktorica pravnega oddelka Banke Slovenije (k 4. točki dnevnega reda),
- mag. Klemen Potisek, državni sekretar, Ministrstvo za infrastrukturo (k 5. točki dnevnega reda),
- Jasna Avbelj Hamzil, višja sekretarka Direktorata za energijo, Ministrstvo za infrastrukturo (k 5. točki dnevnega reda),
- Cvetko Kosec, sekretar Direktorata za energijo, Ministrstvo za infrastrukturo (k 5. točki dnevnega reda),
- mag. Irena Praček, direktorica Agencije za energijo (k 5. točki dnevnega reda),
- Tomaž Lah, vodja sektorja skupnih dejavnosti Agencije za energijo (k 5. točki dnevnega reda),
- Marijan Papež, generalni direktor Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (k 6. točki dnevnega reda),
- Peter Pogačar, državni sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (k 6. točki dnevnega reda),
- dr. Andraž Rangus, generalni direktor, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (k 6. točki dnevnega reda),
- dr. Boštjan Tratar, generalni državni pravobranilec (k 7. točki dnevnega reda),
- Darko Stare, državni sekretar, Ministrstvo za pravosodje (k 7. točki dnevnega reda).

* * *

O sklicu seje je predsednik obvestil predsednika Državnega zbora Republike Slovenije dr. Milana Brgleza in predsednika Vlade Republike Slovenije dr. Mira Cerarja.

* * *

S sklicem 9. 9. 2015 so državne svetnice in svetniki prejeli predlog dnevnega reda, ki je bil naslednji:

Dnevni red:

1. Odobritev zapisnika 31. seje Državnega sveta Republike Slovenije
Odobritev zapisnika 14. izredne seje Državnega sveta Republike Slovenije
Odobritev zapisnika 15. izredne seje Državnega sveta Republike Slovenije
2. Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov
3. Dvajseto poročilo o delu varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2014, EPA 600 – VII
4. Letno poročilo Banke Slovenije za leto 2014 z letnim obračunom Banke Slovenije za leto 2014 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila in Finančni načrt Banke Slovenije za leto 2015, EPA 521-VII
5. Poročilo o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2014, EPA 628-VII
6. Letno poročilo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za leto 2014, EPA 619-VII
7. Poročilo o delu Državnega pravobranilstva Republike Slovenije za leto 2014, EPA 674-VII
8. Predlog finančnega in kadrovskega načrta Državnega sveta Republike Slovenije za leti 2016 in 2017

* * *

Ker predsednik ni prejel nobenega predloga za razširitev oz. umik, je na glasovanje dal naslednji

DNEVNI RED:

1. Odobritev zapisnika 31. seje Državnega sveta Republike Slovenije
Odobritev zapisnika 14. izredne seje Državnega sveta Republike Slovenije
Odobritev zapisnika 15. izredne seje Državnega sveta Republike Slovenije
2. Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov
3. Dvajseto poročilo o delu varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2014, EPA 600 – VII
4. Letno poročilo Banke Slovenije za leto 2014 z letnim obračunom Banke Slovenije za leto 2014 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila in Finančni načrt Banke Slovenije za leto 2015, EPA 521-VII
5. Poročilo o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2014, EPA 628-VII
6. Letno poročilo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za leto 2014, EPA 619-VII
7. Poročilo o delu Državnega pravobranilstva Republike Slovenije za leto 2014, EPA 674-VII
8. Predlog finančnega in kadrovskega načrta Državnega sveta Republike Slovenije za leti 2016 in 2017

Predlagani dnevni red je bil sprejet (25 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 29 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

1. točka dnevnega reda

- Odobritev zapisnika 31. seje Državnega sveta

Osnutek zapisnika 31. seje Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Ker predsednik ni prejel pisnih pripomb na osnutek zapisnika, je predlagal, da se o njem glasuje.

Zapisnik 31. seje je bil sprejet (30 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 29 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

- Odobritev zapisnika 14. izredne seje Državnega sveta

Osnutek zapisnika 14. izredne seje Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Ker predsednik ni prejel pisnih pripomb na osnutek zapisnika, je predlagal, da se o njem glasuje.

Zapisnik 14. izredne seje je bil sprejet (29 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 30 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

- Odobritev zapisnika 15. izredne seje Državnega sveta

Osnutek zapisnika 15. izredne seje Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Ker predsednik ni prejel pisnih pripomb na osnutek zapisnika, je predlagal, da se o njem glasuje.

Zapisnik 15. izredne seje je bil sprejet (29 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 30 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

2. točka dnevnega reda:

- Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov

Po elektronski pošti 11. 9. 2015 so državne svetnice in svetniki prejeli vprašanje Interesne skupine lokalnih interesov glede vabljenja državnih svetnikov na srečanje v okviru vladnega regijskega obiska Primorsko–notranjske regije.

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije je na 32. seji 16. 9. 2015, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval vprašanje Interesne skupine lokalnih interesov v zvezi z vabljenjem državnih svetnikov na srečanje v okviru vladnega regijskega obiska Primorsko–notranjske regije, ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje Interesne skupine lokalnih interesov v zvezi z vabljenjem državnih svetnikov na srečanje v okviru vladnega regijskega obiska Primorsko–notranjske regije in predlaga Kabinetu predsednika vlade, da vprašanje prouči in nanj odgovori.

Vprašanje Interesne skupine lokalnih interesov se glasi:

Zakaj državna svetnika, ki v Državnem svetu zastopata interese občin Primorsko–notranjske regije, nista prejela vabila na srečanje v okviru vladnega regijskega obiska Primorsko–notranjske regije 3. junija 2015, čeprav je Vlada v sporočilu za javnost na svoji spletni strani objavila, to pa sta povzela tudi STA in teletekst RTV Slovenija, da je obisk sklenila v Postojni s skupnim srečanjem z župani, gospodarstveniki, poslanci in državnimi svetniki s tega območja?

Obrazložitev:

Člani Vlade so na čelu s predsednikom dr. Mirom Cerarjem v okviru regijskih obiskov 3. junija 2015 obiskali Primorsko–notranjsko regijo. V sporočilu za javnost, objavljenem na spletni strani Vlade z dne 3. 6. 2015, kar sta povzela tudi STA in teletekst RTV Slovenija, je bilo med drugim objavljeno, da je Vlada obisk sklenila v Postojni s skupnim srečanjem z župani, gospodarstveniki, poslanci in državnimi svetniki s tega območja, na katerem je tekla beseda o regionalnem razvojnem dialogu za regijo.

Državna svetnika Jernej Verbič in Miloš Pohole, ki v Državnem svetu zastopata interese občin z območja Primorsko–notranjske regije¹, nista prejela vabila in se zato tudi nista udeležila skupnega srečanja Vlade z župani, gospodarstveniki, poslanci in državnimi svetniki z območja Primorsko–notranjske regije. O navedenem srečanju sta bila seznanjena iz novice STA in teleteksta RTV Slovenija.

---

¹ Državni svetnik Jernej Verbič zastopa interese občin 16. volilne enote, v katero sodijo občine Divača, Hrpelje–Kozina, Ilirska Bistrica, Komen, Pivka, Postojna, Sežana; državni svetnik Miloš Pohole zastopa interese občin 17. volilne enote, v katero sodijo občine Bloke, Cerknica, Loška dolina, Vrhnika, Borovnica, Log Dragomer ter Logatec.

Vlada se samostojno odloča o tem, koga vabi na srečanja v okviru vladnih regijskih obiskov, ob tem pa Interesna skupina lokalnih interesov poudarja, da je treba javnosti posredovati korektno informacijo in državnih svetnikov v sporočilu za javnost ne omenjati, če niso vabljeni na taka srečanja.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Kabinetu predsednika Vlade, da vprašanje prouči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanj v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa je bil sprejet (29 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 30 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

Po elektronski pošti 11. 9. 2015 ste prejeli pobudo Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v zvezi z novo ureditvijo upravljanja in gospodarjenja z gozdovi v lasti Republike Slovenije.

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije je na 32. seji 16. 9. 2015, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval pobudo Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v zvezi z novo ureditvijo upravljanja in gospodarjenja z gozdovi v lasti Republike Slovenije, ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira pobudo Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v zvezi z novo ureditvijo upravljanja in gospodarjenja z gozdovi v lasti Republike Slovenije in predlaga Vladi Republike Slovenije ter Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da pobudo proučita in nanjo odgovorita.

Pobuda Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se glasi:

Vlada Republike Slovenije ter Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano naj pravočasno pripravita predlog zakona, ki bo na novo uredil način upravljanja in gospodarjenja z gozdovi v lasti Republike Slovenije, saj se 2016 izteče večina dolgoročnih koncesijskih pogodb, sklenjenih z nekdanjimi upravljavci gozdov na podlagi veljavnega Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. V predlogu zakona naj se upoštevajo načela trajnostnega, sonaravnega in večnamenskega gospodarjenja z gozdovi v lasti Republike Slovenije ter omogoči ohranjanje in razvoj podeželja tudi z ohranjanjem gorskih kmetiji, ki naj se jim prednostno dodeljujejo pravice izkoriščanja gozdov v lasti Republike Slovenije.

Obrazložitev:

Komisija Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v okviru seznanitve s Poročilom o delu in zaključnem računu Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za leto 2014 ponovno ugotovila, da veljavna koncesijska ureditev upravljanja z državnimi gozdovi ni gospodarna, saj so prihodki iz naslova koncesij državnih gozdov prenizki in da je npr. Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije z neposredno prodajo in odpremo lesa iz državnih gozdov sam po večini iztržil bistveno višje cene, kot jih dobiva na podlagi koncesijskih pogodb. Čeprav se je treba zavedati omejitev pri doseganju dobička iz gozdarstva in pomembnosti trajnostnega gospodarjenja in ohranjanja slovenskih gozdov, je treba gospodarjenje z gozdovi v lasti Republike Slovenije urediti na način, da bo

les iz državnih gozdov pravilno ovrednoten in državi kot lastnici prinesel čim več dodane vrednosti.

Komisija ponovno poziva Vlado in pristojno ministrstvo, da takoj pristopita k spremembam predpisov, saj se 30. 6. 2016 izteče večina dolgoročnih, dvajsetletnih koncesijskih pogodb, sklenjenih z nekdanjimi upravljavci gozdov na podlagi veljavnega Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

Na podlagi veljavne zakonodaje se namreč nadaljnje izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije ureja s podelitvijo novih, desetletnih koncesij, kar pa se v praksi ni izkazalo za učinkovito. Ob tem ne gre zanemariti tudi dejstva, da take ureditve, kot velja v Sloveniji, ne pozna nobena druga evropska država, zato komisija ponovno apelira na pripravljavca zakonodaje, da pravočasno pripravi novo pravno podlago, ki bo omogočala bolj učinkovito gospodarjenje z gozdovi v lasti Republike Slovenije in zagotavljala trajnostno, sonaravno in večnamensko gospodarjenje z državnimi gozdovi ter hkrati omogočala ohranjanje in razvoj podeželja in ohranjanje gorskih kmetij, katerih lastniki imajo že v skladu z veljavno zakonodajo (Zakon o gozdovih) prednostno pravico pri podelitvi koncesij za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije. V novi pravni ureditvi gospodarjenja z gozdovi v lasti Republike Slovenije je treba ohraniti privilegiran status gorskih kmetij in na ta način omogočiti njihov obstoj.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Vladi Republike Slovenije ter Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da pobudo proučita in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanjo v roku 30 dni odgovorita.

Predlog sklepa je bil sprejet (31 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 29 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

Po elektronski pošti 11. 9. 2015 ste prejeli vprašanja državnega svetnika Matjaža Švagana v zvezi z umeščanjem hidroelektrarn na srednji Savi.

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije je na 32. seji 16. 9. 2015, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval vprašanja državnega svetnika Matjaža Švagana v zvezi z umeščanjem hidroelektrarn na srednji Savi, ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanja državnega svetnika Matjaža Švagana v zvezi z umeščanjem hidroelektrarn na srednji Savi in predlaga Vladi Republike Slovenije, Ministrstvu za infrastrukturo in Ministrstvu za okolje in prostor, da vprašanja proučijo in nanje odgovorijo.

Vprašanja državnega svetnika Matjaža Švagana se glasijo:

1. Kakšne aktivnosti glede umeščanja hidroelektrarn (HE) na srednji Savi trenutno potekajo oziroma so že zaključene?
2. Kakšni bodo nadaljnji koraki pristojnih ministrstev in Vlade za izpolnitev sklepa oziroma koalicijske zaveze glede HE na srednji Savi?

3. Kakšen je po vaši realni oceni časovni okvir začetka realizacije obveze (začetek gradnje HE na srednji Savi)? Ali dejansko sploh nameravate izpolniti obvezo in začeti s postopki za začetek gradnje HE na srednji Savi in samo gradnjo?
4. Ali je gradnja HE na srednji Savi za Republiko Slovenijo strateško in energetska pomembna?
5. Kdaj nameravate urediti državno infrastrukturo, katera je med drugim tudi potrebna za nemoteno izgradnjo HE Suhadol (cesta G2 Hrastnik – Zidani Most)?
6. Kako bi ocenili trenutno stanje omenjene cestne povezave?
7. Kakšen je časovni okvir za izpeljavo postopkov in začetek gradnje cestne povezave Hrastnik-Zidani most?
8. Kakšni so konkretni načrti Vlade (lastnika) za ohranitev energetske lokacije oziroma, ali bo na lokaciji ohranjeno nadaljnje izvajanje sistemskih storitev z novimi enotami?

Obrazložitev:

1. Družbi HSE d. o. o. je bila na območju srednje Save med Medvodami in Suhadolom z "Uredbo o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo električne energije na delu vodnega telesa reke Save od Ježice do Suhadola" (Uradni list RS, št. 121/04, 83/06, 76/11 in 20/13) in z "Odločbo o določitvi koncesionarja«, št. 25501-33/2005/4, z dne 22. 12. 2005, podeljena koncesija za proizvodnjo električne energije na srednjem odseku reke Save.
2. Vlada je 5. 3. 2014 sprejela sklep o načinu umeščanja hidroelektrarn na srednji Savi v prostor, ki določa, da bodo HE na območju celotne srednje Save v prostor umeščene z dvema državnima prostorskima načrtoma. Končno število hidroelektrarn, njihova lokacija in tehnologija bodo določeni v postopku priprave DPN, kjer bodo ugotovljeni tudi potrebni omilitveni ali izravnalni ukrepi (HE na srednji Savi si sledijo in se načrtujejo tako, da so sistemsko prilagojene delovanju in usmeritvam načrtovanja celotne verige HE na celotni reki Savi). Sklep o načinu umeščanja hidroelektrarn na srednji Savi v prostor je naložil pristojnim ministrstvom in njihovim strokovnim službam, ki sodelujejo pri pripravi državnih prostorskih načrtov za umeščanje hidroelektrarn na območju srednje Save v prostor, da gradiva obravnavajo prednostno in nemudoma aktivno pristopijo k iskanju optimalnih rešitev.
3. Do sedaj imenovani dve medresorski delovni skupini brez jasnih zaključkov, prav tako koordinacija za Zasavje pri predsedniku Vlade.
4. Obveza aktualne Vlade iz koalicijske pogodbe (str.11):
»Investicije v hidroelektrarne. Nadaljevati investicije v gradnjo verige hidroelektrarn na Savi in možnost investicij v hidroelektrarne drugod v RS. Skozi participativni proces odločanja zagotoviti, da ne bo zamud pri umeščanju objektov v prostor. Ob sprejetih odločitvah je potrebno zagotoviti finančna sredstva za celotno investicijo in ne le energetska del.«
5. Ugodna zemljepisna lega regije brez ustreznih cestnih in železniških povezav.
  - a) Pobuda za umestitev nove ceste povezave Hrastnik-Zidani most je bila s strani ministrstva podana leta 2004;
  - b) V letu 2006 je bil objavljen program za pripravo DPN-ja in zaključen 8. 12. 2012, od tega trenutka naprej ni bilo nadaljnjih aktivnosti.

6. TET d.o.o. je v postopku likvidacije, ki se mora skladno s planom in zahtevami lastnika zaključiti v letu 2016. Na lokaciji ostajajo objekti in naprave, med drugim tudi dva stara plinska bloka, ki uspešno izpolnjujeta vlogo v zagotavljanju sistemskih storitev- terciarna regulacija moči v EES.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Vladi Republike Slovenije, Ministrstvu za infrastrukturo in Ministrstvu za okolje in prostor, da vprašanja proučijo in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanje v roku 30 dni odgovorijo.

Predlog sklepa je bil sprejet (32 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 33 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

Po elektronski pošti 15. 9. 2015 ste prejeli vprašani državni svetnik Alojza Kovšce v zvezi z reševanjem problematike prevoznikov, ki svoje prevoze izvajajo na ozemlju Zvezne republike Nemčije.

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije je na 32. seji 16. 9. 2015, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval vprašani državni svetnik Alojza Kovšce v zvezi z reševanjem problematike prevoznikov, ki svoje prevoze izvajajo na ozemlju Zvezne republike Nemčije, ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašani državni svetnik Alojza Kovšce v zvezi z reševanjem problematike prevoznikov, ki svoje prevoze izvajajo na ozemlju Zvezne republike Nemčije in predlaga Ministrstvu za infrastrukturo, da vprašani prouči in nanju odgovori.

Vprašani državni svetnik Alojza Kovšce se glasita:

- 1. Kako bo Ministrstvo za infrastrukturo oziroma Republika Slovenija zaščitila slovenska transportna in logistična podjetja, ki svoje storitve izvajajo tudi na ozemlju Zvezne republike Nemčije, kjer nacionalna zakonodaja o minimalni plači, ki velja za vse sektorje, torej tudi za prevoznike, zahteva, da so zaposleni (vozniki) za čas, ko opravljajo delo na nemškem ozemlju, razen tranzitnih prevozov, plačani z minimalno urno postavko 8,50 evrov bruto, kar je treba dokazovati z obsežno in v nemščino prevedeno dokumentacijo, to pa povzroča dodatne stroške in med drugim vpliva tudi na konkurenčnost teh storitev?**
- 2. Ali je prej navedena ureditev skladna s pravnim redom EU, predvsem z vidika nesorazmernega posega v pravice prostega pretoka blaga in storitev ter z vidika diskriminatornih administrativnih ovir za tuja podjetja, ki so primorana plačevati prevode obsežne dokumentacije v nemški jezik?**

Obrazložitev:

V Zvezni republiki Nemčiji se je s 1. 1. 2015 začel uporabljati Zakon o minimalni plači (Mindestlohngesetz, BGBl. I S. 1348), ki določa »nemško plačo za delo na nemškem ozemlju«. To pomeni, da so tudi tuji delodajalci, ki izvajajo svoje storitve na nemškem ozemlju (med drugim tudi transportno logistična podjetja, ki v Nemčijo vozijo blago ali

prevažajo potnike), svojim zaposlenim, za delo ki ga opravijo na nemškem ozemlju, dolžni izplačati najmanj minimalno plačo 8,50 evra bruto na uro. Na Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije in Gospodarski zbornici Slovenije so mnenja, da slovenski cestni prevozniki blaga in potnikov, ki prevažajo v mednarodnem prometu, izpolnjujejo pogoj, ki ga nalaga nemška zakonodaja glede minimalnega plačevanja voznikov. Problematično pa je predvsem to, da nemška zakonska ureditev obremenjuje tuja podjetja z administrativno zahtevo, da transportno logistično podjetje pred opravljanjem prevoza oz. transporta predloži na pristojen nemški organ (nemško carino) načrt transportov. V primeru kontrole mora slovenski delodajalec pristojnim nemškim organom dostaviti obsežno in v nemški jezik prevedeno dokumentacijo (pogodbo o zaposlitvi voznika, plačilno listo, dokazilo o izplačilu plače, evidenco delovnega časa ter podatke o naročniku prevoza) in evidenco delovnega časa, iz katere je razvidno število ur, opravljenih na ozemlju Zvezne republike Nemčije, ter dokazilo o njihovem plačilu v skladu z nemško zakonodajo, to je 8,50 evra bruto na uro. Če tega ne stori, je zagrožena kazen do 30.000 evrov, če pa je ugotovljena kršitev določb nemškega zakona o minimalni plači, je zagrožena kazen do 500.000 evrov.

Takšna ureditev je povzročila veliko polemik in nasprotovanj nekaterih držav članic EU (Poljska, Češka) in tudi Evropskega združenja cestnih prevoznikov (UETR). Po njihovem mnenju nemška ureditev pomeni nesorazmerni poseg v pravico do prostega pretoka blaga in storitev ter nesorazmerno obremenjuje tuja podjetja z administrativnimi ovirami, ki med drugim (visoki stroški prevodov dokumentacije) vplivajo tudi na konkurenčnost transportno logističnih podjetij. Zastavlja se tudi vprašanje, ali takšna ureditev ne pomeni tudi posega v delovno pravno zakonodajo drugih držav članic EU.

Evropska komisija je maja 2015 odločila, da bo proti Zvezni republiki Nemčiji v zvezi z zakonom o minimalni plači sprožila postopek zaradi kršitve EU zakonodaje. V kakšni fazi je postopek na ravni EU? V tem času so bili nekateri slovenski prevozniki že deležni takih carinskih kontrol v Zvezni Republiki Nemčiji in pozvani k predložitvi obsežne dokumentacije, prevedene v nemški jezik. Ali je Ministrstvo za infrastrukturo v tej zadevi že sprejelo kakšne ukrepe, ki bi bili v pomoč slovenskim transportnim podjetjem?

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za infrastrukturo, da vprašanji prouči in v skladu s četrtim odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanj v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa je bil sprejet (32 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 32 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

- - -

Po elektronski pošti 24. 7. 2015 ste prejeli odgovor Vlade Republike Slovenije na pobudo Komisije Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve v zvezi s prostotrgovinskimi sporazumi.

- - -

Po elektronski pošti 8. 9. 2015 ste prejeli odgovor Ministrstva za finance na pobudo državnega svetnika Rudija Matjašiča, mag., v zvezi z zagotovitvijo proračunskih sredstev za ureditev državne ceste v Zg. Kungoti.

- - -

Po elektronski pošti 18. 6. 2015 ste prejeli odgovor Vlade Republike Slovenije na mnenje Državnega sveta k dopolnjenemu Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015..

- - -

Po elektronski pošti 8. 9. 2015 ste prejeli odgovor Vlade Republike Slovenije na vprašanje državnega svetnika Rudija Matjašiča, mag., glede celovite ureditve zakonodaje, ki bi razrešila probleme, povezane z obratovanjem rudnikov in površinskih kopov – kamnolomov in uredila stanje glede pridobivanja dovoljenj in rudarskih pravic.

- - -

Po elektronski pošti 8. 9. 2015 ste prejeli odgovor predsednika Državnega zbora na pobudo državnega svetnika Branka Šumenjaka, v zvezi z izvajanjem slovenske himne pred plenarnimi zasedanji.

- - -

Za vprašanja, na katera po preteku 30-dnevnega roka še nismo prejeli odgovorov, bomo poslali urgence na pristojna ministrstva oziroma organe.

- - -

Za vprašanja, na katera po preteku 30-dnevnega roka še nismo prejeli odgovorov, bomo poslali urgence na pristojna ministrstva oziroma organe.

3. točka dnevnega reda:

- Dvajseto poročilo o delu varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2014, EPA 600 – VII

Poročilo je objavljeno na spletnih straneh Državnega zbora v Poročevalcu z dne 22. 6. 2015 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Poročilo sta obravnavali Komisija za državno ureditev, kot matična komisija in Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, kot zainteresirana komisija. Skupno poročilo obeh komisij so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti.

Predlog mnenja Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prav tako prejeli po elektronski pošti 15. 9. 2015.

Vlasta Nussdorfer, varuhinja človekovih pravic Republike Slovenije je imela besedo.

Predsednik Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide mag. Peter Požun je pojasnil stališče Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide in stališče Komisije za državno ureditev.

Razpravljali so mag. Darija Kuzmanič Korva, Dušan Strnad, Bojan Kontič, Jernej Verbič, dr. Janvit Golob in Darko Ščernjavič.

Na dileme iz razprave je odgovorila Vlasta Nussdorfer, varuhinja človekovih pravic Republike Slovenije.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 32. seji 16. 9. 2015, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel naslednje

M N E N J E

k Dvajsetemu rednemu poročilu o delu Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2014

Državni svet **se je seznanil** s poročilom.

Državni svet ugotavlja, da je, navkljub vsakoletnim željam Varuha po pripravi krajšega poročila, slednje vsako leto obsežnejše, saj se v njem poleg novih pobud ponavljajo tudi stara, s strani pristojnih organov, še neuresničena priporočila. Od lanskih 154 priporočil jih je tako s strani države in njenih organov ostalo neizpolnjenih kar 93. Varuh je sicer leta 2014 v reševanje prejel 3081 pobud (leta 2013 jih je bilo 3471), od tega največ neposredno prejetih pobud, večinoma v pisni obliki. Varuh je na lastno pobudo odprl 36 zadev, 23 zadev pa je obravnaval kot širša vprašanja (vprašanja, ki se tičejo varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter pravne varnosti državljanov). Varuh je leta 2014 opravil tudi 13 poslovanj po terenu.

V poročilu Varuha so po vsebinskih sklopih predstavljene pomanjkljivosti v delovanju države na sistemski ravni (dolgotrajnost postopkov, slaba zakonodaja), prav tako pa tudi primeri dobrih praks in uresničena priporočila. Državni svet, ki ponovno izreka pohvale metodologiji priprave poročila in njegovi kakovosti, tovrsten način podajanja informacij (prek posebnih oznak ob robovih, ki nakazujejo bistvena opozorila, priporočila in pohvale pri napredku na posameznih področjih) ocenjuje kot zelo dober, saj bralcu hitro ponudi zelene informacije.

Državni svet je, tako kot že večkrat prej, izrazil obžalovanje, da je poročilo tako obsežno, ker to po njegovem mnenju nakazuje na pomanjkljivo delovanje države na pravnem in socialnem področju. Opozorila Varuha na posameznih področjih pa Državni svet ocenjuje pozitivno z vidika spodbud k samoanalizi strokovnih delavcev na posameznih področjih, dodatnemu izobraževanju ter iskanju ustrežnejšega načina dela v izogib (včasih nevede povzročenim) kršitvam človekovih pravic. Potrjuje tudi oceno Varuha o prešibkem odzivu Vlade Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada) in pristojnih ministrstev, ki v odzivnem poročilu Vlade sicer obljubijo rešitev posameznih težav, a v realnosti do realizacije napovedanih rešitev ne pride.

Varuh sicer na splošno svoje sodelovanje z ministrstvi in drugimi državnimi organi ocenjuje kot dobro in korektno, glede hitrosti odziva pa izpostavlja Ministrstvo za notranje zadeve in Policijo, Upravo za izvrševanje kazenskih sankcij, Ministrstvo za obrambo in tudi Ministrstvo za pravosodje. Varuh poudarja tudi dobro sodelovanje z Državnim svetom in njegovimi komisijami pri vsakoletni obravnavi poročila Varuha in pripravi skupnih posvetov.

Tako Varuh kot Državni svet opozarjata, da se na Varuha in druge državne institucije (centre za socialno delo, nadzorne organe ...) državljanji množično obračajo prvenstveno ne zgolj zaradi reševanja težav, ampak tudi zato, ker kljub vsej informacijski podpori (informacije v medijih, spletne strani, zloženke ...) pogosto niso dovolj informirani ali pa ne najdejo ustreznega sogovornika pri pristojnih institucijah. Posledično ne znajo pravilno odreagirati, ker so postopki zapleteni in nepregledni, ker so zakonodajne določbe nerazumljive in se je v njih brez dobrega poznavanja prava velikokrat težko najti in ker so predpisi pogosto neživiljenjski. Aktualen primer predstavlja (ob prvi objavi neuspeli) javni razpis za štipendije za deficitarne poklice odprtega tipa, ki temelji na zakonodajni določbi, ki ne upošteva dejstva, da vsi potencialni prosilci (po oceni prek 7000) nimajo enakih možnosti dostopa do interneta in pošte ter jih z izhodiščem »kdor prej pride, prej melje« postavlja v neenakopraven položaj. Na to opozarja tudi Študentska organizacija Slovenije. Varuh v zvezi z omenjenim javnim razpisom zato pričakuje letos kar nekaj pritožb, saj se ob ponovitvi razpisa obetajo nespremenjeni razpisni pogoji in način izvedbe.

Državni svet je že večkrat opozoril, da mora biti v proces priprave predlogov zakonov v čim večji meri vključena strokovna in zainteresirana javnost, saj se le tako lahko zagotovi priprava kakovostnih in usklajenih besedil zakonov in drugih predpisov, s tem pa se poveča

tudi stabilnost zakonodaje. Zakonodaje se, razen izjemoma, ne bi smelo pripravljati v časovni stiski, saj to onemogoča poglobljeno javno in strokovno razpravo. Rezultat takšnega sprejemanja zakonodaje je njeno pogosto spreminjanje, kar pa vodi k slabemu poznavanju zakonodaje v javnosti, pravni negotovosti in njeni nepreglednosti. V zvezi s tem Državni svet opozarja na potrebo po upoštevanju varuhovih priporočil v času sprejemanja zakonodaje. V zvezi z upoštevanjem mnenj in priporočil Varuha s strani pripravljavcev zakonskih predlogov in Državnega zbora je bilo pojasnjeno, da se Varuh odziva predvsem na tiste predloge, ki so s stališča varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin najbolj izpostavljeni. Pri tem je bilo opozorjeno, da se Resolucija o normativni dejavnosti redko upošteva, tako da ni nujno, da so pripombe, podane v javni razpravi, deležne odgovora pripravljavcev zakonov.

Kot rdečo nit poročila Varuh izpostavlja vprašanje, ali je Slovenija še pravna in socialna država. Tudi Državni svet glede prava in pravnega reda ugotavlja, da so številni pravni in sodni postopki predolgi, zakonodaja pa bi se po njegovem mnenju prednostno morala usmeriti v zaščito šibkejših.

Tudi Varuh kot eno izmed večjih težav izpostavlja dolgotrajnost postopkov, ki je bila doslej v večji meri omejena na pravosodje, v okviru katerega se sicer stanje rahlo izboljšuje, zdaj pa izstopa zlasti na področju sociale, kar lahko močno negativno vpliva na socialno varnost državljanov in njihovo blaginjo. Posamezniki na odločitev Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v zvezi s pritožbo na odločbo centra za socialno delo namreč čakajo tudi več kot leto dni. To pomeni, da v tem času ne prejemajo socialnih prejemkov, kar pogosto slabša socialni položaj prosilcev in pogloblja revščino pri tistih, ki živijo pod pragom revščine (po podatkih SURS stopnja revščine v Sloveniji v letu 2014 ostaja enaka kot leto pred tem, pod pragom tveganja revščine je v letu 2014 živelo 290.000 oseb). Varuh zato ponovno poziva pristojno ministrstvo k nadaljnjemu prerazporejanju kadrov na omenjeno področje dela in večjemu angažmaju pri reševanju te težave, četudi se stanje števila rešenih pritožb zaradi do zdaj že izvedenih prerazporeditev v okviru ministrstva počasi izboljšuje.

Državni svet ob tem opozarja, da je v prihodnje realno pričakovati povečanje težav z ažurno obravnavo vlog na centrih za socialno delo, saj se slednji v zvezi s prej omenjenimi pritožbenimi postopki soočajo s povečanim pripadom zadev zaradi obveze po ponovnem odločanju (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je do zdaj rešilo 12.000 pritožbenih postopkov), prav tako pa tudi s kadrovskimi težavami, saj so julija 2015 ostali brez 74 zaposlenih, ki so opravljali naloge informatorjev za pomoč in svetovanje v postopkih uveljavljanja pravic iz javnih sredstev. Gre za projekt, ki je bil financiran s sredstvi Evropskega socialnega sklada (za 64 oseb) in ki se je zdaj iztekel, dodatnih sredstev pa za zdaj ni bilo zagotovljenih.

Državni svet je ponovno razpravljal tudi o informacijskem sistemu, na katerem temelji delo centrov za socialno delo in sprejemanje odločitev v zvezi s pravicami iz javnih sredstev in ki je po njegovi oceni, tudi primerjalno z drugimi državami, preveč kompleksen. Posledica slednjega je tudi številčno pretirano izdajanje odločb za posamezne pravice (primer: zgolj za pridobitev pravice do 20 % višjega otroškega dodatka zaradi vstopa otroka v šolo center za socialno delo izda tri odločbe). Državni svet meni, da bi se sistem moral usmeriti v poenotenje števila izdanih odločb, saj bi to olajšalo razumevanje samih odločb prejemnikom, hkrati pa tudi razbremenilo strokovne delavce in zmanjšalo poštno ter druge materialne stroške.

Varuh izpostavlja tudi veliko število prejetih pobud glede pokojninskega in invalidskega zavarovanja (posledica sprejema nove zakonodaje na tem področju, določb ZUJF, itd.) in opozarja, da zdravstvo že nekaj let predstavlja eno od najbolj kritičnih področij. Tako je bilo tudi v letu 2014, medtem ko je letos zaznati izboljšanje in povečano aktivnost, boljša je tudi odzivnost Ministrstva za zdravje na Varuhova opozorila in vprašanja. Kot enega od razlogov za težave na področju zdravstva v preteklosti Varuh navaja nedelujočo administracijo Ministrstva za zdravje, kar je posledica več zaporednih menjav ministrov in začasnih vodenj

resorja. Varuh zato predlaga razmislek o spremembi Zakona o Vladi v smislu onemogočanja hkratnega vodenja več resorjev, saj se je v primeru zdravstva takšen način delovanja izkazal za neustreznega.

V zvezi s pokojninskim zavarovanjem je Državni svet opozoril na kar nekaj odprtih zahtevkov na Ustavnem sodišču, povezanih z novo zakonodajo na tem področju (zahteva ZSSS za oceno ustavnosti ZPIZ-2 v delu, ki se nanaša na pokojninsko dobo brez dokupa in neupoštevanje dobe, pridobljene s prostovoljno vključitvijo v obvezno pokojninsko zavarovanje pred letom 2013; zahteva Varuha za ustavno presojo določb o dokupu pokojninske dobe pred uveljavitvijo ZPIZ-2). Hkrati je bilo opozorjeno tudi na pomemben segment brezposelnih starejših nad 50 let, ki niso več upravičeni do nadomestil za čas brezposelnosti, po drugi strani pa zaradi težav pri zaposlitvi verjetno nikoli ne bodo mogli doseči pogojev za starostno upokožitev na podlagi delovne dobe.

Državni svet opozarja tudi na druge skupine prebivalstva, ki so prav tako v nezavidljivem položaju, kar se tiče zaposlitve in možnosti za dostojno preživetje; na primer na iskalce prvih zaposlitev ali mlade nad 30 let brez (rednih) zaposlitev. Čeprav se je z nekaj ukrepi v zadnjih letih uspelo zmanjšati število brezposelnih mladih, problem ostaja odprt, zato Državni svet poziva Varuha, da v prihodnje vprašanjem zaposlovanja in kakovosti življenja mladih nameni še več pozornosti.

Državni svet je razpravljal tudi o gmotnem položaju upokojencev in dejstvu, da že zadnjih pet let usklajevanje pokojnin ni bilo izvedeno v skladu s 105. členom ZPIZ-2, na kar je Komisija Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide opozorila tudi že v mnenju k Letnemu poročilu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za leto 2014. Državni svet opozarja, da se neustrezno usklajevanje pokojnin kaže v čedalje slabšem razmerju med pokojninami in plačami ter v (po oceni) realnem znižanju pokojnin za okrog 9 %. Pri tem je bilo dano v razmislek, da bi se v Ustavo RS, po zgledu zapisa zlatega fiskalnega pravila, moralo zapisati tudi pravilo o zaščiti minimalnega življenjskega standarda državljanov.

V zvezi z opozorili Varuha na področju zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja Državni svet poudarja, da je v sami osnovi sistem zdravstvenega varstva v Sloveniji kakovosten, kar potrjujejo tudi ocene Mednarodne zdravstvene organizacije in OECD, da pa se hkrati jasno kažejo posledice zanemarjanja tega področja v zadnjih petnajstih letih. Učinkovito in kakovostno delovanje sistema ni samo vprašanje preprečevanja korupcije ali racionalizacije poslovanja izvajalcev, ampak v veliki meri predvsem vprašanje sredstev, ki smo jih pripravili nameniti za izvajanje storitev, zato bi se morali biti sposobni v prvi vrsti na ravni celotne družbe dogovoriti o tem, kolikšen delež sredstev je družba in vsak posameznik kot njen del pripravljen nameniti za zdravje in zdravstvo, saj bo to predstavljalo ključno podlago za vse ostale odločitve.

Prav tako je bilo izraženo mnenje, da bi, če želimo izboljšati delovanje zdravstvenega sistema in zadovoljstvo njegovih uporabnikov, bilo treba dati več poudarka pomembnemu odnosu, na katerem sistem dejansko temelji, to je zaupanju med zdravstvenimi delavci in pacienti. Nekatera nepremišljena potenciranja posameznih nepravilnosti v zdravstvenem sistemu v medijih ali v političnih razpravah so zato lahko škodljiva, saj po nepotrebnem zbujejo nezaupanje in nezadovoljstvo med ljudmi.

V zvezi s čakalnimi dobami je bilo opozorjeno, da slednje niso zgolj posledica neučinkovitosti posameznih izvajalcev, ampak tudi določenih sistemskih napak, ki povzročajo ozka grla (npr. veliko število (tudi nepotrebnih) napotitev na sekundarno raven).

Varuh posebej opozarja na področje varstva otrokovih pravic, na katerem je največ izboljšav prinesel leta 2008 sprejet Zakon o preprečevanju nasilja v družini, kljub temu pa še vedno manjkajo številne dobre rešitve, zapisane v na referendumu zavrženem Družinskem zakoniku, predvsem v zvezi z zakonsko prepovedjo telesnega kaznovanja otrok. Varuh

opozarja tudi na dolgoletna prizadevanja za vzpostavitev instituta zagovornika otrokovih pravic, ki še niso obrodila sadov, zato se Varuh že osmo leto trudi izvajati naloge zagovorništva v okviru pilotnega projekta Zagovornik-glas otroka.

Državni svet ugotavlja, da se v zvezi z varstvom otrokovih pravic število obravnavanih zadev v primerjavi s preteklimi leti vendarle ni povečalo, da pa je vseeno zaskrbljujoče dejstvo, da so bile prejete pobude v nadpovprečnem številu utemeljene. Državni svet ta podatek dojema kot pokazatelj resnih težav na omenjenem področju.

Državni svet izpostavlja problematiko otrok in mladostnikov s psihiatričnimi težavami in zelo agresivnim vedenjem, za katere še vedno ni ustrezno poskrbljeno (neustrezno hospitalizirani na zaprtih oddelkih psihiatričnih ustanov za odrasle, ker še vedno ni vzpostavljenega posebnega oddelka za otroke in mladostnike) ter otrok s posebnimi potrebami. V zvezi s slednjimi Državni svet opozarja na trenutno neustrezen sistem informiranja in svetovanja staršem otrok s posebnimi potrebami, zlasti tistih, ki potrebujejo intenzivnejšo nego in pomoč. Skrb za otroke s posebnimi potrebami ni celovita, saj bi se jim moralo zagotoviti kakovostno primarno, zdravstveno, psiho-socialno in rehabilitacijsko obravnavo. Trenuten sistem, v katerem so odločitve za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami osredotočene zgolj v eni točki na državni ravni, je neprimerljiv z ravni skrbi v preteklosti, ko so na tem področju delovali t. i. mentalno-higienski oddelki in v okviru centrov za socialno delo posebne komisije za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami, ki so otrokom s posebnimi potrebami in njihovim družinam nudile kompleksno podporo in informacije od samega rojstva pa do vstopa v šolo. Odločitve pristojne državne komisije na tem področju pa, kot kaže trenutna praksa, velikokrat z nepremišljeno zapisanimi odločbami sprožijo celo izgubo pravic, ki so bile otrokom s posebnimi potrebami in njihovim družinam priznane do zdaj in tudi v primerih, ko je jasno, da otrok in družina nujno potrebujeta pomoč.

Državni svet opozarja tudi na težave odraslih oseb s posebnimi potrebami, zlasti pri zagotavljanju ustreznih nastanitev (ni dovolj prostora v varstveno-delovnih centrih itd.), še vedno nesprejete zakonske rešitve na področju osebne asistencije in dolgotrajne oskrbe pa prav tako ljudem onemogočajo dostop do kakovostnega življenja in oskrbe, ki bi jo potrebovali.

Državni svet Vladi predlaga razmislek o varuhovem priporočilu za sprejem posebnega zakona, ki bi celovito urejal organizacijo in delovanje ter druge posebnosti vzgojnih zavodov. Kot opozarja Varuh, se v zvezi s tem pojavljajo težave z usklajevanjem med različnimi ministrstvi in njihovo različno resorno zakonodajo, kar v praksi onemogoča celovito obravnavo mladostnikov z različnimi težavami (mladostniki s kriminalno preteklostjo, travmatizirani otroci ...).

Po mnenju Državnega sveta predolgo časa ostaja neurejeno tudi področje zagovorništva, v okviru katerega sicer deluje veliko število različnih zagovornikov, a vsi delujejo na različnih podlagah. Na področju zagovorništva otrok se je tako moč zahvaliti zgolj volji in prostovoljstvu posameznikov, da pilotni Projekt zagovornik-glas otroka še vedno deluje, saj zakonske podlage za imenovanje zagovornika otrok še vedno ni. Tudi na področju azilne politike je vprašanje zagovorništva lahko trenutno zelo aktualno, saj od 21 formalno izšolanih zagovornikov na tem področju v azilnih postopkih dejansko deluje zgolj 3–5 zagovornikov.

Varuh opozarja tudi na pogosto zelo hitro in včasih nepremišljeno odločitev države za podpis posamezne mednarodne konvencije, ki pa se je nato dolgo časa ne ratificira, zaradi kasnejše ugotovitve, da bi ratifikacija s seboj prinesla obveznosti ali zaradi kolizije z nacionalno zakonodajo. Država bi zato po mnenju Varuha morala posledice podpisa in ratifikacije mednarodnih pogodb ter argumente za zadržke preveriti že v predhodnih fazah.

V zvezi z izvajanjem nalog Državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DMP), na podlagi Zakona o ratifikaciji Opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugih krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim in ravnanjem, Varuh v posebnem poročilu navaja in

podrobneje popisuje ugotovitve 39 obiskov različnih krajev odvzema prostosti (zavodi za prestajanje kazni, vzgojno izobraževalni zavodi, nekateri socialno-varstveni zavodi, prostori za pridržanje na policijskih postajah, Center za tujce, Azilni dom, prostori za pridržanje v Slovenski vojski itd.). V izvajanje nalog DMP so poleg Varuha vključene tudi nevladne organizacije in posamezniki, izbrani na razpisu, ki na podlagi obiskov prej omenjenih institucij pripravijo poročila s priporočili ustanovam za izboljšanje razmer in predlogi za spremembo zakonodaje. Varuh z izvajalci dobro sodeluje, saj se večina institucij trudi izpolniti dana priporočila v okviru obstoječih kadrovskih in finančnih možnosti.

Državni svet tudi letos opozarja na področje stanovanjskih zadev in stanovanjsko politiko, o katerih so Državni svet in njegove komisije že večkrat razpravljali. Pri tem izpostavlja zlasti težave v povezavi s socialnim varstvom (nezmožnost plačila položnic, deložacije, itd.). V zvezi s slednjim pa opozarja tudi na velike potrebe po pro bono pomoči, ki jo velikokrat izkoristijo posamezniki, ki za malo presegajo cenzus za pridobitev brezplačne pravne pomoči in tako izpadejo iz mehanizma pravne pomoči. Državni svet meni, da bi bilo interesa za izvajanje tovrstne pomoči še več, če bi Ministrstvo za pravosodje in Ministrstvo za finance davčno ustrezno uredili to področje.

Državni svet poudarja, da lokalne skupnosti v okviru svojih možnosti blažijo socialne stiske, na primer z brezplačnim pravnim svetovanjem (primer občine Velenje), omogočanjem brezplačnega plačevanja položnic za različne komunalne storitve, kar je sicer uvedlo že precej lokalnih skupnosti. Državni svet meni, da bi država te dodatne storitve za občane morala upoštevati pri odmerjanju finančnih sredstev za lokalne skupnosti in jih ne obravnavati kot nadstandard.

Državni svet opozarja na že dalj časa trajajočo težavo neurejenega lastništva javnih cest. Lokalne skupnosti so opravile kategorizacijo občinskih cest, od katerih pa mnoge tečejo po zasebnih zemljiščih. Lastniki za to niso dobili nobenih odškodnin, niti niso bili opravljeni prenosi lastništva. Težava je postala akutna, ko so lastniki ugotovili, da bodo morali za zemljišča plačevati davke, ker so uradno še vedno njihovi lastniki. Ustavno sodišče je ugotovilo, da so občinski odloki o kategorizaciji cest neustavni in kršijo pravico do zasebne lastnine. Varuh državo opozarja, da gre za obsežen in sistemski problem, ki ga občine same ne bodo mogle rešiti, zato potrebujejo angažiranje države in pristojnega Ministrstva za infrastrukturo, ki naj pripravi načrt aktivnosti za ureditev lastništva javnih cest, ki potekajo po zasebnih zemljiščih.

Državni svet je pozdravil varuhovo priporočilo, da se v pravni sistem Republike Slovenije vključi pravica do vode kot temeljna človekova pravica, saj je Državni svet že leta 2013 sprejel pobudo državnega svetnika mag. Steva Ščavničarja o zaščiti oskrbe s pitno vodo pred privatizacijo z dopolnitvijo Ustave RS, prav tako pa je Komisija Državnega sveta za državno ureditev podprla predlog poslancev Državnega zbora iz preteklega sklica za spremembo 70. člena Ustave RS (vpis pravice do univerzalnega dostopa do pitne vode).

Državni svet opozarja na nedopustno nizko raven komuniciranja v medijih in javnosti in poziva Varuha k aktivnemu ukrepanju in opozarjanju. Varuh pojasnjuje, da direktne možnosti ukrepanja nima, lahko le opozarja lastnike spletnih portalov, naj ukrepajo, kar pogosto tudi stori. Opozorila Varuha, da naj se v svojih izjavah vzdržijo in izogibajo spodbujanju sovraštva ali nestrpnosti na podlagi katere koli osebne okoliščine, ob morebitnih takšnih primerih pa naj se nanje odzovejo in jih obsodijo na tem področju, so namenjena vsem, ki sodelujejo v javnih razpravah, še posebej politikom. Tudi neprimerni nastopi javno izpostavljenih ljudi lahko spodbujajo sovražno spletno komuniciranje.

Prav tako še vedno ostaja neizpolnjeno priporočilo Varuha iz lanskega poročila, v katerem pričakuje od Vlade, da bo preučila možnost za uvedbo civilne kazni zaradi neupravičenih posegov v čast in dobro ime ter zasebnost z javnimi objavami. Varuh je pri tem izrazil veliko zaskrbljenost zaradi zaznavanja velikega števila zlorab otrok na internetu, saj podatki govorijo, da je bil že vsak 3. otrok deležen spletnega nadlegovanja (pornografska sporočila,

nasilne vsebine ...). Varuh zato posebej apelira na starše, da naj bodo pozorni na vsebine, do katerih otroci dostopajo. Še vedno ostaja neizvedeno tudi priporočilo Varuha, da naj Ministrstvo za kulturo zakonsko uredi zaščito otrok pred neprimernimi vsebinami z označevanjem primerne starosti za ogled filmov v kinematografih, na avdiovizualnih nosilcih in nosilcih računalniških iger.

V zvezi z mediji Državni svet opozarja tudi na pogosto pretirano medijsko izpostavljanje posameznikov, ki se znajdejo v hišnih preiskavah policije in tožilcev ali kandidirajo za posamezne funkcije, saj je naknadno v javnosti zelo težko oziroma nemogoče »oprati« posameznikovo ime, če so bile fotografije in posnetki posameznika ali družine objavljene v medijih, mediji pa ne čutijo nobene moralne dolžnosti, da bi popravke objavili in se za neupravičene napade opravičili. Na ta del medijskega prostora opozarja tudi Varuh v poročilu, ko pravi, da medijsko izpostavljanje osumljencev, ki jim je odvzeta prostost, lahko posega v ustavno zagotovljeni človekovi pravici do domneve nedolžnosti in do osebnega dostojanstva. Še posebej pa Varuh v priporočilih poziva Policijo, naj v okviru svojih pooblastil posebno skrb nameni otrokom, ki se zaradi suma kaznivih dejanj staršev znajdejo v postopkih hišnih preiskav.

V zvezi z razpravo o pripravljenosti različnih državnih organov na napovedan prihod beguncev Varuh pojasnjuje, da se na njihov prihod še ni posebej pripravljaj, da pa bo o tem v kratkem razpravljaj na predvidenem srečanju s hrvaškim ombudsmanom. Glede na prejete pobude s tega področja, ki jih je Varuh obravnaval doslej, pa ugotavlja, da bi se ob sprejemu beguncev lahko pojavile težave s tolmači.

V zvezi z vsesplošnim družbenim dojemanjem kakovosti življenja in zakonodaje v državi je bilo v razpravi opozorjeno, da vse v državi vendarle ne deluje tako zelo slabo, kot se rado poudarja, na kar kažejo tudi pozitivni odzivi tujih gospodarskih delegacij ob obiskih v Sloveniji (npr. nedavni obisk delegacije Ljudske Republike Kitajske). Odgovornost za izboljšanje posameznih težav pa bi morale prevzeti različne strukture v državi – od politike do stroke. Tudi državne svetnice in svetniki se zavedajo svojega dela odgovornosti za delovanje države in za izboljšanje predpisov. Pri tem je bilo opozorjeno, da bi Državni svet v primeru povečanih pristojnosti, po zgledu nemškega parlamentarnega sistema, lahko bolj odločilno vplival na nastajanje zakonodaje in ustrežneje opravljaj vlogo korektiva v zakonodajnem postopku.

Državni svet je razpravljaj tudi o dejanski možnosti vpliva posameznika in civilne družbe na spremembe zakonodaje. Pri tem je bil dan poziv k proaktivnemu pristopu k reševanju težav, za katere se ugotovi, da so rešljive, in sicer na podlagi vloženega dodatnega truda in sodelovanja pristojnih državnih organov, strokovnjakov na posameznih področjih in tudi civilne družbe bodisi prek delovnih skupin ali na kakšen drug ustrezen način. Če se Vlada na določenih področjih iz različnih razlogov na zaznane težave ne odziva pravočasno, potem so lahko civilna družba, stroka in različni interesi tisti, ki lahko Vladi ponudijo ustrezne rešitve ter s svojo povečano angažiranostjo spodbudijo reševanje težav na posameznih področjih.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide mag. Peter Požun.

Predlog mnenja je bil sprejet (32 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 31 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

4. točka dnevnega reda:

- **Letno poročilo Banke Slovenije za leto 2014 z letnim obračunom Banke Slovenije za leto 2014 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila in Finančni načrt Banke Slovenije za leto 2015, EPA 521-VII**

Letno poročilo je objavljeno na spletnih straneh Državnega zbora v Poročevalcu z dne 21. 5. 2015 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Poročilo je obravnavala Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance. Poročilo komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog mnenja Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prav tako prejeli po elektronski pošti 11. 9. 2015.

Besedo je imel Darko Bohnec, viceguverner Banke Slovenije.

Poročevalka Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, predsednica komisije, mag. Marija Lah je pojasnila stališče komisije.

Razpravljala sta Darko Ščernjavič in Branimir Štrukelj.

Na dileme iz razprave je odgovoril Darko Bohnec, viceguverner Banke Slovenije.

Svoj glas sta obrazložila še Jože Slivšek in dr. Janvit Golob.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 32. seji 16. 9. 2015, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel naslednje

M n e n j e

k Letnemu poročilu Banke Slovenije za leto 2014 z letnim obračunom Banke Slovenije za leto 2014 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila, in Finančnemu načrtu Banke Slovenije za leto 2015

Državni svet se **je seznanil** s poročilom.

Državni svet se je seznanil z dejavnostjo Banke Slovenije v preteklem letu po sprejetju nujnih ukrepov za stabilizacijo bančnega sektorja. Banka Slovenije ocenjuje, da uspešno krepi dejavnost bančnega nadzora in zagotavlja finančno stabilnost, pri čemer pa je zaradi številnih nalog pristopila tudi k temeljiti reorganizaciji.

Kot izhaja iz poročila, so se gibanja večine makroekonomskih kazalnikov lani izboljšala, kar še posebno velja za rast izvoza ter posledično za velik presežek tekočega računa ter za razmere na trgu dela, čeprav problem strukturne brezposelnosti ostaja. Rast slovenskega BDP, ki je po zadnjih podatkih dosegla 3 % ter izboljšanje zaupanja v celotnem gospodarstvu pa kažeta na možnost nadaljnjih pozitivnih trendov.

Ob spodbudnih rezultatih 2014 pa nekateri kazalniki vendarle nakazujejo, da velika pričakovanja o nadaljnjem okrepanju gospodarstva v prihodnje niso samoumevna. Nujni bodo ukrepi, ki bodo spodbudili kreditno rast, saj je ta v podjetniškem sektorju še vedno negativna, kar povzroča zastoj v prestrukturiranju tega sektorja in se odraža v nezmožnosti investiranja kot pomembnega faktorja za dolgoročno rast. Nujna bo tudi večja odzivnost

slovenskih bank, ki sicer s presežno likvidnostjo nimajo težav, ponujenih sredstev v namenskih operacijah s strani ECB pa se vendarle ne poslužujejo v pričakovani meri.

V zvezi z delovanjem bančnega sistema so bila podana mnenja in zastavljena nekatera vprašanja:

V začetku leta napovedani in kasneje izvedeni ukrepi kvantitativnega sproščanja ECB naj bi med drugim zagotavljali tudi sproščanje pogojev financiranja in večjo kreditno rast, vendar pa se zastavlja vprašanje, ali ti ukrepi učinkujejo tudi v Sloveniji. Po mnenju Banke Slovenije sprejeti ukrepi v bančnem sistemu na naši strani omogočajo tudi delovanje ukrepov, sprejetih na ravni ECB, res pa je, da gospodarska aktivnost v mednarodnem okolju še precej niha, zato so učinki še precej negotovi.

Problem, ki ga je treba v tem trenutku še posebno resno obravnavati in ga najhitreje reševati, je po mnenju Državnega sveta premajhna pozornost odgovornih deležnikov zagotavljanju rasti investicij. Glede na napovedi, da bo rast javnih investicij v povezavi s črpanjem evropskih sredstev letos nekoliko manjša kot lani, bi bilo treba okrepiti zasebne investicije za povečanje kapacitet. Ob visoko likvidnem bančnem sektorju bi se podjetjem morala omogočiti višja raven kreditiranja, ob povečanih in višje izkoriščenih proizvodnih zmogljivostih pa se lahko pričakuje tudi izboljšanje poslovnih rezultatov.

Državni svet ni v celoti prepričan v pravilnost pristopa, s katerim se poskuša proračunsko ravnovesje dosegati v pretežni meri s krčenjem odhodkovne strani in varčevanjem. Po mnenju Državnega sveta je treba ponovno razmisliti o povečani aktivnosti države pri naložbah v večje infrastrukturne projekte (železnica, ceste) s pomembnimi multiplikacijskimi učinki. Pri tem je treba izkoristiti možnosti monetarne politike, ki so na voljo in na primer omogočiti izdajo obveznic DARS-a.

Državni svet izraža zaskrbljenost glede razvoja slovenskega bančnega sistema, ki glede na dosežene rezultate bank ne poteka v predvideni dinamiki, kar še posebno velja za največjo banko, kjer je po mnenju Državnega sveta treba nadaljevati z intenzivnim prestrukturiranjem in racionalizacijo poslovanja.

Zastavljeno je bilo vprašanje glede izbrisa podrejenih obveznic slovenskih bank in razlastitve imetnikov podrejenih obveznic, saj je v sosednji državi prišlo do odločitve o razveljavitvi izbrisa. Odgovorjeno je bilo, da ostaja stališče Banke Slovenije glede tega vprašanja nespremenjeno.

Državni svet zastavlja tudi vprašanje, kaj lahko stori Banka Slovenije za preprečitev prikritega oderuštva komercialnih bank pri samovoljnem zaračunavanju visokih stroškov zamudnih obresti in opominjanja zaradi kratkoročnega negativnega stanja na posameznem kontu podjetnikov, ob tem, ko imajo na drugih kontih tudi presežek sredstev z državo. Nedopustno je, da se takšno ravnanje dopušča in da se z ustreznim predpisom takoj ne prekine takšne prakse in se jo tudi sankcionira.

* * *

Za poročevalca je bila določena predsednica Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance mag. Marija Lah.

Predlog mnenja ni bil sprejet (30 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 6 jih je glasovalo za, 19 pa jih je bilo proti).

5. točka dnevnega reda:

- Poročilo o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2014, EPA 628-VII

Poročilo je objavljeno na spletnih straneh Državnega zbora v Poročevalcu z dne 1. 7. 2015 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Poročilo je obravnavala Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Mnenje komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog mnenja Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 11. 9. 2015.

Odgovore Ministrstva za infrastrukturo na vprašanja in opozorila Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj v zvezi s stanjem na področju energetike v Sloveniji so državne svetnice in svetniki prejeli 16. 9. 2015 po elektronski pošti in na klop.

Amandma državnega svetnika Jerneja Verbiča, k predlogu mnenja Državnega sveta, so državne svetnice in svetniki prav tako prejeli na klop.

Besedo je imela mag. Irena Praček, direktorica Agencije za energijo.

Poročevalec Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Jernej Verbič je pojasnil stališče komisije.

Razpravljali so dr. Janvit Golob, Dušan Strnad, Bojan Kontič, mag. Stojan Binder in dr. Stanislav Pejovnik.

Predsednik je dal na glasovanje amandma k predlogu mnenja:

AMANDMAJA

k predlogu mnenja Državnega sveta k Poročilu o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2014, EPA 628-VII

1. Drugi odstavek predloga mnenja Državnega sveta se črta.

2. Na koncu mnenja Državnega sveta se doda nov odstavek, ki se glasi:

»Na zgoraj navedena vprašanja in opozorila Državnega sveta, ki so bila postavljena že na 51. seji Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, je Državni svet prejel pisni odgovor Ministrstva za infrastrukturo 16. 9. 2015.«

Obrazložitev:

Glede na to, da je na vprašanja in opozorila, ki so izpostavljena v predlogu mnenja Državnega sveta, Ministrstvo za infrastrukturo danes poslalo pisni odgovor, poziv Vladi, da poda pojasnila, ni več aktualen.

Amandma k predlogu mnenja je bil sprejet (21 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 21 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja skupaj s sprejetim amandmajem:

Državni svet Republike Slovenije je na 32. seji 16. 9. 2015, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel naslednje

M N E N J E

k Poročilu o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2014

Državni svet **se je seznanil** s Poročilom o stanju na področju energetike v letu 2014 (v nadaljevanju: poročilo), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Agencija za energijo.

Državni svet poudarja, da je treba čim prej v skladu z usmeritvami za pripravo Energetskega koncepta Slovenije, ki jih je minister za infrastrukturo predstavil tudi na seji Državnega sveta na 30. seji 10. junija 2015, predložiti Energetski koncept Slovenije in opredeliti energetsko vizijo države ter čim prej najti odgovore na vprašanja, s katerimi se bomo soočili že jutri in v prihodnjih letih.

Glede na navedbe v poročilu, da »bo opustitev proizvodnje električne energije v Termoelektrarni Trbovlje (TET) negativno vplivala na zanesljivost obratovanja elektroenergetskega sistema«, se postavlja vprašanje virov za proizvodnjo električne energije, ki bodo zagotovili nemoteno obratovanje slovenskega elektroenergetskega sistema v času motenj. V poročilu je namreč navedeno, da je v času žledoloma prav TET odigral ključno vlogo pri varnem obratovanju sistema. V povezavi s tem Državni svet opozarja na zapiranje energetskih objektov v državi (in posledično odpuščanja), pri čemer država nima vizije o nadaljnji usodi zapuščenih lokacij. Državni svetniki tudi opozarjajo na usodo stikališča Trbovlje oziroma lokacije TET, ki je po mnenju Zasavcev žrtev različnih energetskih lobijev. Prav tako se državni svetniki sprašujejo, kdaj se bodo začele graditi hidroelektrarne na Srednji Savi kot alternativni energetski in razvojni projekti v Zasavju.

Na področju električne energije ima Slovenija le dve možnosti: varčevanje z električno energijo in energetska sanacija stavb ali pa načrtovanje dodatnih virov električne energije, pri čemer se je treba zavedati dolgotrajnosti postopka umeščanja energetskih objektov v prostor. Z vidika zanesljivosti oskrbe porabnikov z električno energijo je visoka stopnja samooskrbe nujna, saj je odvisnost države od uvoza električne energije povezana z občutljivostjo na rast cen električne energije, ki se določa na odprtem trgu in ima vpliv na konkurenčnost gospodarstva.

V zvezi s spodbujanjem proizvodnje elektrike iz obnovljivih virov energije Državni svet opozarja, da voda kot naravni vir še ni izkoriščena v taki meri, kot bi lahko bila. Občine se pri načrtovanju in umeščanju objektov v prostor kot so male hidroelektrarne namreč soočajo s težavami, saj zaradi veljavne prostorske in okoljske zakonodaje, kljub številnim pobudam, ne uspejo najti lokacije, kjer bi lahko te objekte umestile v prostor. Zato se postavlja vprašanje, ali Vlada oziroma resorno ministrstvo načrtuje spremembo zakonodaje, ki bo olajšala umeščanje takih objektov v prostor in s tem vplivala na uresničevanje zastavljenih ciljev na področju obnovljivih virov energije.

Oskrba Šaleške doline s toplotno energijo iz Termoelektrarne Šoštanj je ogrožena, saj se ponudnik in zastopnik uporabnikov ne moreta dogovoriti o ceni toplotne energije (predviden dvig cene za 30%), dodatno pa so napovedane možnosti prekinitve dobav toplotne energije. Glede na boljši izkoristek TEŠ 6, se postavlja vprašanje upravičenosti dviga cene dobavljene toplotne energije, tudi v luči pozitivnega poslovanja Termoelektrarne Šoštanj v zadnjih letih z izjemo lanskega leta. Po mnenju Državnega sveta bo morala Agencija za energijo, ki izvaja regulacijo cene toplotne energije, opredeliti kriterije za oblikovanje cen toplotne energije.

Ljudje v Šaleški dolini so sprejeli nove energetske objekte, ker dajejo in ohranjajo delovna mesta in zmanjšujejo vpliv na okolje. Medtem ko smo namenili 1,4 milijardi evrov za TEŠ 6, ki proizvede tretjino električne energije v Sloveniji, smo in še bomo v prihodnjih letih po nekaterih ocenah namenili za obnovljive vire energije 2 milijardi evrov, vendar načrtovane kapacitete proizvodnje teh virov energije ne bodo pokrile večjih energetskih potreb.

V letu 2014 je bilo zaradi neplačevanja odklopljenih 7926 gospodinjskih odjemalcev električne energije. V povezavi z nedavno sprejetim Zakonom o pogojih za izvedbo ukrepa odpusta dolgov, ki omogoča odpis dolga dolžnikom, Državni svet zanima, ali so se v odpis dolgov vključila tudi elektropodjetja in koliko dolgov ter koliko dolžnikom so bili dolgovi odpisani.

Državni svet meni, da bi morali pri določanju cene električne energije upoštevati tudi kupno moč prebivalcev. Šele tako določena cena električne energije bi bila primerljiva s cenami v drugih državah EU.

V povezavi z lanskoletnim apelom Državnega sveta, da se dobiček distribucijskih podjetij nameni za sanacijo žledoloma in nujne investicije in da ga država kot njihov pretežni lastnik ne pobere prek dividend, Državni svet opozarja na delitev lanskoletnega dobička podjetij, ki upravljajo z omrežji.

Na zgoraj navedena vprašanja in opozorila Državnega sveta, ki so bila postavljena že na 51. seji Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, je Državni svet prejel pisni odgovor Ministrstva za infrastrukturo 16. 9. 2015.

Predlog mnenja je bil sprejet (21 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 21 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

6. točka dnevnega reda:

- **Letno poročilo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za leto 2014, EPA 619-VII**

Letno poročilo je objavljeno na spletnih straneh Državnega zbora v Poročevalcu z dne 29. 6. 2015 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Poročilo je obravnavala Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide. Mnenje komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog mnenja Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prav tako prejeli po elektronski pošti 11. 9. 2015.

Besedo je imel Marijan Papež, generalni direktor Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije..

Besedo je imel tudi Peter Pogačar, državni sekretar na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Poročevalec Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, podpredsednik komisije, Tomaž Horvat, mag., je pojasnil stališče komisije.

Razpravljali so mag. Dušan Semolič, Drago Ščernjavič, mag. Stojan Binder, Drago Ščernjavič (replika), Jernej Verbič, Jože Slivšek, Milan Lukić, mag. Darija Kuzmanič Korva in mag. Dušan Semolič (replika).

Na dileme iz razprave je odgovoril Marijan Papež, generalni direktor Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 32. seji 16. 9. 2015, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel naslednje

M N E N J E

k Letnemu poročilu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za leto 2014

Državnim svet **se je seznanil** s poročilom, ki ga tudi letos ocenjuje kot kakovostno tako z metodološkega kot vsebinskega vidika.

Državni svet ugotavlja, da je ZPIZ tudi leta 2014 posloval likvidno (z izravnanimi prihodki in odhodki v višini 4.977.720.000 evrov), kar med drugim omogoča zakonska podlaga za kritje povečanih potreb po finančnih sredstvih iz državnega proračuna (leta 2014 skupaj 1.558.953.657 evrov, a brez načrtovanih prihodkov od KAD v višini 190 milijonov evrov zaradi uveljavitve ZSDH-1 in neizvedbe usklajevanja pokojnin). Pozitiven je podatek o izboljšanju strukture prihodkov (povečanje višine prihodkov od prispevkov za 2 % v primerjavi z letom 2013 in za 2,5 % več od načrtovanih leta 2014). Omenjeni pozitiven trend se nadaljuje tudi 2015 (junija 2015 okrog 10.000 več zavarovancev kot lani v tem času), vključno z rahlim povečanjem števila zavarovancev. Slednje se je sicer leta 2014 v primerjavi z letom 2013 zmanjšalo za 0,2 % (na 831.839), a precej manj kot v letih poprej. Pri tem ZPIZ kot pomemben element, poleg števila zavarovancev, izpostavlja predvsem kakovost delovnih mest, ki vpliva na višino prispevkov posameznega zavarovanca.

Število upokojencev, ki se sicer povečuje (za 2 % na 611.355 leta 2014, kar predstavlja 29,5 % prebivalstva), a manj intenzivno kot v preteklih letih, in se počasi stabilizira, po mnenju ZPIZ kaže na to, da zakonske spremembe na tem področju učinkujejo. Trend zmanjševanja razmerja med številom zavarovancev in upokojencev iz obveznega zavarovanja, ki traja od leta 2009, pa se nadaljuje. Leta 2014 se je razmerje znižalo na 1,37:1, kar je najbolj neugodno do zdaj, kljub temu pa je bilo znižanje manjše kot v preteklih letih.

V izkazu prihodkov in odhodkov na odhodkovni strani največji delež predstavljajo pokojnine (86,1 %), drugi največji odhodek pa prispevki za zdravstveno zavarovanje upokojencev (7,6 %, okrog 370 milijonov evrov), v zvezi s katerimi ZPIZ opozarja, da imajo lahko pomemben vpliv na obremenitev pokojninske blagajne in posledično državnega proračuna. Slednje bo pomembno predvsem v zvezi z napovedanimi spremembami zdravstvene zakonodaje in zakonodaje na področju dolgotrajne oskrbe, v primeru sprejemanja odločitev o spremembi višine prispevne stopnje za zdravstveno zavarovanje upokojencev. Celotni odhodki zavoda v BDP predstavljajo 13,41 % (leta 2013 13,69 %), delež pokojnin iz obveznega zavarovanja v BDP leta 2014 pa znaša 11,22 % (leta 2013 11,42 %).

ZPIZ je po novem v poročilo vključil tudi poglavje o gmotnem položaju upokojencev, ki je odraz že od leta 2010 trajajočega zgolj delnega (polovično leta 2010, četrtinsko leta 2011), simboličnega (0,1 % leta 2013) ali ničelnega (leta 2013 in 2014) usklajevanja pokojnin, ki bi se sicer v skladu s ZPIZ-2 morale izvesti enkrat letno na podlagi rasti povprečne mesečne bruto plače in povprečne rasti cen življenjskih potrebščin v Republiki Sloveniji. Za leto 2015 odločitev o uskladitvi (na letni ravni 2,8 milijona evrov) ostaja odprta, saj je Svet ZPIZ izglasoval izredno uskladitev pokojnin, a Vlada o tem še ni odločala. Pri tem ZPIZ opozarja, da ima neusklajevanje pokojnin dolgoročno negativen vpliv na višino pokojnine, saj niža realno vrednost pokojnin, ki so se znižale že peto leto zapored. Pomemben je tudi podatek o

razmerju med povprečno plačo in pokojnino: 56,1 % leta 2014 za vse pokojnine, za starostne pokojnine pa 61 %.

ZPIZ je leta 2014 večino zadanih ciljev dosegel in celo presegel, intenzivno nadaljuje tudi informatizacijo poslovanja (elektronski dosje, povezovanje podatkovnih baz s FURS, itd.), z željo po bolj učinkovitem delu in odpravi administrativnih ovir tako za zavezance kot zavod. ZPIZ izraža tudi željo po povečanju števila kadrov, da bi se lahko zagotovilo pravočasno reševanje različnih rednih in izrednih vrst zahtevkov, saj pričakujejo povečan obseg dela (ponovna odmera pokojnin in izvajanje novih odločb, izdaja novih informativnih izračunov pokojnin ...) zaradi že znanih odločb Ustavnega sodišča (odločba v zvezi z delnicami za notranji odkup, ki so bile vplačane z delom plače) ter nekaterih še nerešenih zahtevkov za presojo ustavnosti (zahteva ZSSS za oceno ustavnosti ZPIZ-2 v delu, ki se nanaša na pokojninsko dobo brez dokupa in neupoštevanje dobe, pridobljene s prostovoljno vključitvijo v obvezno pokojninsko zavarovanje pred letom 2013; zahteva Varuha človekovih pravic za ustavno presojo določb o dokupu pokojninske dobe pred uveljavitvijo ZPIZ-2), pa tudi pričakovanih zakonskih sprememb v zvezi s t. i. dvojnim statusom upokojujencev itd.

Državni svet se je seznanil tudi s stališčem Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki poročilo ZPIZ ocenjuje kot kakovostno, prav tako izraža zadovoljstvo s trenutno nakazanimi trendi po uveljavitvi nove reforme in kratkoročnimi ter srednjeročnimi napovedmi glede pričakovanega delovanja pokojninskega sistema. Ministrstvo posebej izpostavlja zelo dobro sodelovanje z ZPIZ tako pri spremembah zakonodaje kot pri drugih aktivnostih. Trenutno je aktualna priprava t. i. bele knjige o reformi pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki bo podlaga za javno razpravo o mogočih ukrepih za vzdržnost pokojninskega sistema.

Državni svet v neposredni in posredni povezavi z vsebino obravnavanega poročila ponovno izpostavlja nekatere tematike, zapisane že v lanskem mnenju Državnega sveta k poročilu ZPIZ za leto 2013, ki pa ostajajo aktualne, in sicer:

1. Navkljub pred kratkim sprejeti spremembi pokojninskega sistema bi se morali po mnenju Državnega sveta že zdaj aktivno lotiti razprave in iskanja rešitev za obdobje po letu 2020, saj dolgoročen pristop, tudi po zgledih iz tujine, zagotavlja večjo stabilnost sistema in večje zaupanje zavarovancev v varnost že zagotovljenih pravic. Morebitne spremembe zakonodaje naj bodo usklajene med socialnimi partnerji, utemeljene, osredotočene na področja, ki resnično potrebujejo spremembe, in takšne, da bodo dale ustrezne rezultate z vidika vzdržnosti in varnosti sistema in ne bodo uvedene zgolj zaradi izpolnjevanja tujini danih zavez (npr. neutemeljeno nadaljnje dvigovanje upokojujivne starosti). Prav tako naj bodo predlagane spremembe predstavljene na način, ki ne spodbuja ali neutemeljeno povzroča skrb in paničen odziv javnosti.
2. Veliko število upokojujencev je v slabem gmotnem položaju (40 % upokojujencev ima manj kot 500 evrov pokojnine, 90 % pa manj kot 1.000 evrov), zlasti ženske, kar se odraža tako pri deložacijah, socialni izključenosti in revščini, pri čemer se stanje z nadaljevanjem varčevalnih ukrepov in neusklajevanjem pokojnin še dodatno poslabšuje. Usklajevanje pokojnin in skrb za ohranjanje ustreznih razmerij med plačami in pokojninami po mnenju Državnega sveta namreč ne prinaša samo negativnih enostranskih obremenitev državnega proračuna, ampak po drugi strani daje tudi priložnost za spodbuditev gospodarske rasti prek povečane potrošnje upokojujencev na različnih področjih življenja.
3. Posebej bi se bilo treba posvetiti skupinam prebivalstva, ki zaradi različnih razlogov ne morejo doseči pogojev za starostno upokojuitev (npr. brezposelni, ki so starejši od 50 let in ne uživajo več pravic iz naslova denarnega nadomestila na ZRSZ) ali pa so na podlagi sprememb zakonodaje izpadli iz sistema pokojninskega zavarovanja (npr. prejemniki državnih pokojnin), in za katere ni na voljo njim prilagojenih, alternativnih načinov upokojujanja.

4. Še vedno se niso izvršile zaveze iz 427. člena ZPIZ-2 v zvezi s financiranjem in delovanjem demografskega rezervnega sklada, ki bi lahko predstavljal pomemben blažilec v primeru večjega izpada prihodkov iz naslova prispevkov.
5. Sistem invalidskega zavarovanja so ukrepi zadnje reforme skoraj popolnoma zaobšli, zato ostaja neustrezno urejen (pogoji za priznanje pravice do invalidske pokojnine se skozi leta vse bolj zaostrejejo, višina invalidske pokojnine se skozi leta vztrajno niža in možnosti za upokojitev po tej poti je iz leta v leto manj). Prav tako obstaja precejšen razkorak med številom oseb, ki bi, glede na svoje zdravstveno stanje, lahko pridobile invalidsko pokojnino (osebe s težavami v duševnem zdravju in osebe z rakavimi obolenji), ter dejanskim številom invalidsko upokojenih oseb.
6. Pravica do delne upokojitve po 40. členu ZPIZ-2, v povezavi z določbami ZUJF glede omejevanja zaposlovanja v javnem sektorju, povzroča resne kadrovske težave (delno upokojena oseba šteje kot ena zaposlena oseba, ne glede na to, koliko ur dela).
7. Kot predpogoj za stabilnost pokojninske blagajne in zagotavljanje dostojnih pokojnin bi bilo treba izvesti ukrepe na vseh področjih, ki lahko vplivajo na odpiranje novih delovnih mest in s tem na povečanje števila zavarovancev in vplačil v pokojninsko blagajno (reševanje problematike zaposlovanja mladih in starejših od 50 let, skrb za kakovost delovnih mest, aktivna politika zaposlovanja v gospodarstvu, izboljšanje pogojev poslovanja ter učinkovito pridobivanje prihodkov iz naslova davčnih obvez).

Državni svet je bil seznanjen tudi s pojasnili v zvezi z nekaterimi podatki iz bilanc ZPIZ, in sicer, da je razlog za povišanje dolgoročnih finančnih naložb v primerjavi z letom 2013 za 14 % na 287 milijonov evrov zvišana tržna vrednost delnic Zavarovalnice Triglav, d. d., povečanje drugih kratkoročnih terjatev, ki so zrastle za 80 % na okrog 570 milijonov evrov, pa je predvsem posledica novega načina evidentiranja nezapadlih prispevkov za PIZ na podlagi napotkov Računskega sodišča (poslovni dogodki, ki se nanašajo na leto 2014 glede na njihov nastanek, med drugim tudi obračunani prispevki za december 2014, katerih obveznost za plačilo sicer nastane januarja 2015). Prav tako je bilo pojasnjeno, da se bilančne postavke v zvezi z denarnimi posojili zaposlenim (odkup stanovanj) nanašajo še na pretekla obdobja in terjatve, ki izhajajo iz njih, in da se ZPIZ tovrstne prakse že vsaj desetletje ne poslužuje več.

Državni svet napore ZPIZ v zvezi z dodatno informatizacijo sistema ocenjuje pozitivno, saj v tem vidi tudi (delno) rešitev v zvezi s pričakovanimi povečanimi potrebami po kadrih v smislu sprostitve določenih kadrov zaradi avtomatizacije določenih procesov, ki trenutno obremenjujejo zaposlene. Kot dobro popotnico k racionalizaciji in večji učinkovitosti poslovanja ZPIZ Državni svet izpostavlja tudi že izvedeno reorganizacijo na ravni organizacijskih enot, ki lahko ob pravih pristopih bistveno izboljša učinkovitost dela.

Državni svet je v zvezi z vprašanjem dejanskega učinka zakonskega ukrepa bonusov, ki naj bi delovali stimulatивно v smislu odložitve upokojevanja (izplačilo dela starostne oz. predčasne pokojnine po tretjem odstavku 38. člena ZPIZ-2² ter stimulacija za ugodnejše vrednotenje pokojninske dobe brez dokupa po šestem odstavku 37. člena ZPIZ-2³), menil, da bi bilo morda dobro zavarovance o omenjenih bonusih še dodatno obvestiti. ZPIZ pojasnjuje, da zavarovanci že koristijo navedene bonuse ter da je bilo julija 2015 20 %-no izplačilo dela starostne oz. predčasne pokojnine izplačano že 2.276 zavarovancem, medtem ko je bilo v istem mesecu število prejemnikov delnih starostnih pokojnin na podlagi 40. člena ZPIZ-2⁴

² V višini 20 % pokojnine tistim zavarovancem, ki so že izpolnili upokojitvene pogoje po ZPIZ-1 ali po ZPIZ-2, če se ne odločijo za upokojitev, ampak nadaljujejo z delom do 65. leta.

³ Vsako nadaljnje leto dopolnjene pokojninske dobe brez dokupa, po že izpolnjenih pogojih za upokojitev, vendar največ do treh zaporednih let zavarovanja, se vrednoti na način, da se trije meseci pokojninske dobe brez dokupa vrednotijo v višini 1 %.

⁴ Zavarovanec iz 14., 15., 16. oziroma 17. člena tega zakona, ki je izpolnil pogoje za pridobitev pravice do predčasne ali starostne pokojnine, lahko pridobi pravico do delne pokojnine, če ostane v obveznem

800. Pri odločitvi za koriščenje posameznih bonusov pa naj bi pri posameznem zavarovancu pretehtala zlasti primerjava višine prejete pokojnine po ZPIZ-1 in po ZPIZ-2 z vključenimi omenjenimi bonusi.

Državni svet ocenjuje, da je od razmerja med številom zavarovancev in upokojencev odvisna marsikatera odločitev v zvezi s pokojninskim sistemom, zato je izrazil pričakovanje, da bi projekcije gibanja omenjenega razmerja lahko dale ustrezne usmeritve ne samo za nujne spremembe na področju pokojninskega sistema, ampak tudi na ostalih segmentih, ki so z njim v tesni povezavi (delovna in davčna zakonodaja itd.). V zvezi s primerjavami prej omenjenega razmerja z drugimi evropskimi državami Državni svet na podlagi pojasnil ZPIZ ugotavlja, da je gibanje omenjenega razmerja sicer težko napovedati za več let vnaprej, da pa se lahko oblikuje kratkoročne ocene na podlagi sprotnega spremljanja gibanja gospodarske aktivnosti in ravni zaposlenosti. Glede mednarodnih primerjav je bilo pojasnjeno, da se podatki o omenjenem razmerju med državami zelo razlikujejo tako kot so si različni sistemi pokojninskega zavarovanja, zato so težko primerljivi (v Veliki Britaniji so npr. pred leti dosegali celo razmerje 4,8:1, medtem ko je trenutno v bivših jugoslovanskih državah to razmerje še nižje od slovenskega, v Srbiji celo pod 1).

Velik del pripomb ter predlogov iz razprave Državnega sveta se ni nanašalo neposredno na samo poročilo in delo ZPIZ, četudi so za njegovo učinkovito delovanje lahko ključnega pomena, ampak predvsem na nekatere nujne ukrepe na posameznih področjih, ki so v pristojnosti Vlade Republike Slovenije. Med drugim je bilo poudarjeno tudi razočaranje nad neodzivnostjo predstavnikov Vlade v zvezi s pozivi socialnih partnerjev k analizi dosedanje realizacije zastavljenih ciljev in intenziviranju dela v okviru Socialnega sporazuma za obdobje 2015–2016.

Državni svet v skladu z navedenim Vlado Republike Slovenije poziva, da v sodelovanju s socialnimi partnerji, podpisniki Socialnega sporazuma za obdobje 2015–2016:

1. Opravi revizijo dosedanjih aktivnosti v okviru sporazuma, upošteva konkretne predloge socialnih partnerjev in o njih redno in aktivno razpravlja ter pospeši postopke za uresničitev določb sporazuma na področju pokojninskega sistema in ostalih segmentov, ki so v tesni povezavi z njegovo vzdržnostjo (ukrepi v zvezi s plačami, davčno politiko, trgovom dela, zagotavljanjem pogojev za odpiranje novih delovnih mest itd.).
2. Z namenom zaustavitve nadaljnega padanja realne vrednosti pokojnin in slabšanja gmotnega položaja upokojencev zagotovi redno letno usklajevanje pokojnin v skladu s 105. členom ZPIZ-2 in prouči možne dodatne načine za omilitev negativnih posledic neuskajevanja ali zgolj delnega usklajevanja v preteklih letih.
3. Nemudoma pristopi k temeljitim spremembam invalidskega zavarovanja, s katerimi se že predolgo odlaša, pri čemer naj se med drugim prouči razloge za velik razkorak med potencialnim in dejanskim številom prejemnikov invalidskih pokojnin ter oceni ustreznost višine omenjenih pokojnin z vidika zagotavljanja socialne varnosti za prejemnike.
4. Poišče možne dodatne vire prilivov v pokojninsko blagajno na podlagi ničelne tolerance do neplačil prispevkov in pravične ter enakovredne obremenitve posameznikov s prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje glede na primerljivo višino dohodka in ne glede na zakonsko podlago opravljanja dela, vzporedno z zagotovitvijo enakovredne porazdelitve bremen iz naslova prispevkov za zdravstveno zavarovanje.
5. Ponovno oceni učinke izvajanja ukrepov, ki so bili sprejeti z namenom povečevanja prihodkov v državni proračun (npr. ukrepi za znižanje obsega sive ekonomije, plačevanje

---

zavarovanju v obsegu, ki ustreza sorazmernemu delu polnega delovnega oziroma zavarovalnega časa, vendar najmanj 4 ure dnevno ali 20 ur tedensko.

davkov s strani pravnih oseb (pri tem naj se da poseben poudarek oceni učinkovitosti finančne uprave pri izvedbi ukrepov) ipd.).

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide mag. Peter Požun.

Predlog mnenja je bil sprejet (22 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 23 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

7. točka dnevnega reda:

- **Poročilo o delu Državnega pravobranilstva Republike Slovenije za leto 2014, EPA 674-VII**

Poročilo je objavljeno na spletnih straneh Državnega zbora v Poročevalcu z dne 16. 7. 2015 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Poročilo je obravnavala Komisija za državno ureditev. Mnenje komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti.

Predlog mnenja Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prav tako prejeli po elektronski pošti 15. 9. 2015.

Besedo sta imela dr. Boštjan Tratar, generalni državni pravobranilec in Darko Stare, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje.

Poročevalec Komisije za državno ureditev, predsednik komisije, Rajko Fajt, je pojasnil stališče komisije.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 32. seji 16. 9. 2015, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel naslednje

M n e n j e

k Poročilu o delu Državnega pravobranilstva Republike Slovenije

Državni svet **se je seznanil** s poročilom.

Državni svet ocenjuje poročilo kot kakovostno, pregledno in vsebinsko dobro pripravljeno.

Državno pravobranilstvo (v nadaljevanju: DP) opravlja temeljne naloge po Zakonu o državnem pravobranilstvu. Zastopa Republiko Slovenijo in druge z zakonom določene subjekte pred domačimi in tujimi ter mednarodnimi sodišči in upravnimi organi. Subjektom, ki jih DP zastopa, tudi pravno svetuje, kar je urejeno bodisi s posameznimi zakoni ali na podlagi pooblastila. DP je zakoniti zastopnik države v postopkih pred sodišči in je pomemben del pravosodja, hkrati pa je njegova vloga v »zaščiti« javne blagajne.

DP v poročilu izpostavlja, da se je število primerov v 2014 ponovno povečalo, na novo je na DP prispelo 46.000 zadev, to je 18 % več kot leto prej. DP je 2014 obravnaval 77.540 zadev, od tega jih je zaključil 38.000, konec 2014 je bilo odprtih še 41.000 zadev. Največje povečanje se je zgodilo na področju postopkov o insolventnosti za 138 %, kjer prevladujejo

osebni stečaji. Za 76 % se je povečal pripad na področju razlastitev, ponovno je naraslo tudi število primerov pred Evropskim sodiščem za človekove pravice (v nadaljevanju: ESČP) za 55 %, 36 % povečanje pripada je tudi po Zakonu o kazenskem postopku (neutemeljeni pripori in zapori). 2014 je DP dobilo nove pristojnosti na področju t. i. Zakona o odškodninah za izbrisane. 40 % večji pripad po Zakon o varstvu pravice brez nepotrebnega odlašanja bi lahko nakazoval ponovno zaostrovanje te problematike. Na civilno gospodarskem področju ni prišlo do povečanega pripada, delno je k temu pripomoglo soglasje Vlade RS za sklepanje poravnav do zneska 5000 evrov, kar je zmanjšalo število sporov in omogočilo hitrejše ukrepanje. Pri izbrisanih ni prišlo do tako velikega povečanja pripada, kot so na DP pričakovali. Trenutno poteka 34 pravnih, v 1 primeru je bila sklenjena poravnava. Na delovnopravnem področju je bilo 2014 zatišje, kar je verjetno rezultat tega, da Vlada RS ni sprejela nobenega zakona, ki bi posegal v pravice javnih uslužbencev. Še vedno je veliko kolektivnih delovnih sporov, ki kažejo na pomanjkljivo komunikacijo med Vlado RS in prizadetimi uslužbenci. Povečal se je pripad zadev na socialnopravnem področju. ESČP je lani izdalo nekaj odmevnih sodb za Slovenijo. Tako so bile izdane sodbe o deviznih varčevalcih, ki so varčevali v podružnici Ljubljanske banke v Sarajevu, o najemnikih v vrnjenih denacionaliziranih stanovanjih, o premoženjski škodi izbrisanim, izdana je bila tudi sodba v zvezi z Mladino, v tem primeru je bila Slovenija prvič obsojena zaradi svobode izražanja.

Za 2016 Ministrstvo za pravosodje in DP načrtujeta sprejem novega Zakona o državnem pravobranilstvu, v ta namen sta ustanovila projektno skupino za pripravo novega zakona.

Državni svet se je seznanil z mnenjem Ministrstva za pravosodje o poročilu DP, ki ga je Ministrstvo za pravosodje ocenilo za korektnega in pripravljenega v skladu z uveljavljeno metodologijo. Ministrstvo za pravosodje v naprej v poročilu pričakuje tudi bolj analitična pojasnila določenih kritičnih podatkov in predstavitev izvedenih notranjih in zunanjih ukrepov za izboljšanje delovanja službe in oceno uspešnosti ukrepov. Ministrstvo za pravosodje pričakuje, da bo DP tudi v prihodnje dajalo vsebinske in argumentirane predloge za izboljšave normativnih podlag za zastopanje države.

V poročilu DP je največji porast zadev pri insolventnih postopkih (za 138 %), zato je Državni svet zanimalo, zakaj je prišlo do takšnega povečanja in če bodo izvedeni kakšni ukrepi za umiritev situacije. Državni svet je bil seznanjen, da gre takšno povečanje v glavnem na račun postopkov osebnih stečajev in da se očitno problematika stečajev od pravnih oseb seli k privatnim osebam. DP pri tem izpostavlja nedomišljene spremembe Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju v 2013, ki je pokazal svoje posledice 2014 in zato tudi takšen pripad novih zadev. Ustanovljena je bila skupina (DP in Ministrstvo za pravosodje), ki spremlja dogajanje pri izvajanju zadnjih dveh novel insolventnega zakona in usklajuje morebitne spremembe zakona.

Državni svet je menil, da veliko število kolektivnih delovnih sporov, ki jih imajo ministrstva in drugi organi s svojimi uslužbenci, govori tudi o tem, da država ne zna dobro presoditi, kdaj bi bilo bolj racionalno priznati napako v zakonodaji in se poravnati z uslužbenci in kdaj nadaljevati sodne postopke. S pravočasnim priznanjem napake bi prihranili proračunski denar in ne bi po nepotrebnem obremenjevali sodišč in DP. Izvor sporov je v zakonskih in podzakonskih aktih, ki niso napisani dovolj jasno in ki jim ne sledi avtonomna razlaga, ampak zgolj razlaga predlagatelja predpisa. Če sodišče predpis razlaga v nasprotju s predpisovalcem, to vodi v množične spore. Državnemu svetu je bilo pojasnjeno, da je DP v takšnih primerih zastopnik organa, ki je udeležen v sporu in mora v fazi postopkov slediti navodilom organa. DP zastopnemu organu sicer predstavi morebitne težave, ki se lahko pojavijo na sodišču zaradi različne razlage zakonskega ali podzakonskega akta, ki je predmet spora, vendar pa je organ tisti, ki prevzame odgovornost za nadaljevanje postopka na sodišču. Državni svet meni, da takšna ureditev razmerja med DP in zastopanim organom ni ustrezna.

Državni svet podpira pripravo novega Zakona o državnem pravobranilstvu, saj obstoječi Zakon o državnem pravobranilstvu, kot pravna podlaga za delovanje DP, skoraj ne ustreza več, kot ugotavljajo v DP. Nov zakon bo podlaga za nadgradnjo delovanja DP v novih razmerah in bo dal DP ustrezno težo v razmerju do ostalih državnih organov v fazi reševanja sporov, pri čemer bo DP s tem prevzel tudi večjo odgovornost v postopkih zastopanja.

Država skozi izgubljene spore na domačih in mednarodnih sodiščih izplačuje odškodnine, pri čemer je Državni svet ugotavlja, da točne številke o izplačanih odškodninah ni. Pri tem je bilo izpostavljeno, da mora biti v nov Zakon o državnem pravobranilstvu ustrezno vgrajen tudi mehanizem, ki bo omogočal ugotavljanje odgovornosti konkretne osebe, ki je zagrešila določeno napako, posledica katere so izgubljeni spori. DP izpostavlja kot pomanjkljivost trenutne ureditve, da se iz napak ne učimo in zato se napake ponavljajo in vodijo v nove sodne spore. Včasih gre za sistemsko težavo, ko službe vztrajajo, da je predpis dober, pa vendar na sodišču pade in za očitno slabo pripravljeno zakonodajo se ne ugotavlja nikakršna odgovornost.

Za zmanjševanje števila sporov morajo prispevati vse tri veje oblasti in pomemben mehanizem njihovega zmanjševanja so postopki mediacije in v končni fazi poravnave. DP je naklonjeno alternativnim metodam reševanja sporov, vendar je to odvisno od strank, ki jih zastopajo. Stranke, ki jih DP zastopa se morajo izreči pozitivno glede poravnave, da jih DP lahko izvede. DP pa mora pred poravnavo oceniti dejstva glede možnosti izida postopka, mnogokrat pa pri poravnavi štejejo tudi pragmatični razlogi (majhna glavnicca in se je smiselno poravnati).

Ponovno se je povečalo število zadev, povezanih s postopki pred ESČP in glede na medijske zapise o tem, da je Slovenija po številu kršitev na milijon prebivalcev največja kršiteljica človekovih pravic med 47 članicami Sveta Evrope, je Državni svet izrazil zaskrbljenost nad povečanim številom primerov. Državnemu svetu je bilo pojasnjeno, da gre v velikem deležu teh obsodb še vedno za obdobje pred sprejemom Zakona o varstvu pravice brez nepotrebnega odlašanja. V zvezi z Zakonom o varstvu pravice brez nepotrebnega odlašanja pa sodbe ESČP nakazujejo, da bi bilo pametno nekatere rešitve v zakonu preveriti in oceniti, ali so najbolj primerne (npr. pospešitvena sredstva) in zakon dopolniti ter tako preprečiti nadaljnje negativne obsodbe Slovenije pred ESČP. 2014 je ESČP vročilo 59 pritožb zoper Slovenijo, od tega kar 36 v zvezi s pogoji bivanja v Zavodu za prestajanje kazni Ljubljana. DP je že v prejšnjih letih opozarjala državo, da je nujna ureditev razmer v skladu z zahtevami ESČP.

Državni svet podpira prizadevanja DP za kadrovske okrepitve in ustrezno tehnološko opremljenost, saj lahko le v primeru dobrih in usposobljenih kadrov, ki ne bodo preobremenjeni, pričakujemo dobro delo in s tem tudi prihranke za državni proračun, iz česar se bodo financirali drugi projekti in naloge države. Državni svet meni, da je večjo količino dela na DP mogoče neko omenjeno časovno obdobje obvladovati z znotraj-organizacijskimi prilagoditvami, na daljši rok pa se žal pokažejo negativne posledice, zato poziva pristojno ministrstvo, da v okviru možnosti rešuje predstavljeno kadrovske in tehnološke problematiko na DP.

***

Za poročevalca je bil določen predsednik Komisije za državno ureditev Rajko Fajt.

Predlog mnenja je Državni svet sprejel (23 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 23 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

8. točka dnevnega reda:

- **Predlog finančnega in kadrovskega načrta Državnega sveta Republike Slovenije za leti 2016 in 2017**

Gradivo so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti.

Predlog sklepa Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prav tako prejeli po elektronski pošti 14. 9. 2015.

Besedo je imel sekretar državnega sveta Marjan Maučec, mag. posl. ved.

Predsednik je dal na glasovanje predlog finančnega in kadrovskega načrta Državnega sveta republike Slovenije za leti 2016 in 2017:

Na podlagi 44. člena Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF; v nadaljevanju ZJU) in 67. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) je Državni svet Republike Slovenije na 32. seji, dne 16.9.2015 sprejel naslednji

KADROVSKI NAČRT SLUŽBE DRŽAVNEGA SVETA ZA LETI 2016-2017

UVOD

Zakon o javnih uslužbencih v 42. členu določa, da se s kadrovskim načrtom prikaže dejansko stanje zaposlenosti in načrtovane spremembe v številu javnih uslužbencev za obdobje dveh let.

Predlog kadrovskega načrta se pripravi glede na proračunske možnosti, predviden obseg nalog in program dela, ki določa:

- predvideno ciljno stanje zaposlenosti po delovnih mestih, za katere se sklene delovno razmerje za nedoločen čas,
- predvidene zaposlitve za določen čas v skladu z 68. členom ZJU,
- predvideno zmanjšanje - povečanje števila delovnih mest ali prestrukturiranje delovnih mest in
- najvišje možno število dijakov in študentov na praktičnem usposabljanju.

S smiselno uporabo Pravilnika o vsebini in postopkih za pripravo in predložitve kadrovskih načrtov (Uradni list RS, št. 60/06, 83/06, 70/07 in 96/09), se v kadrovskem načrtu navede število zaposlenih na dan 31.12. preteklega leta, dovoljeno število zaposlenih na dan 31.12. iz kadrovskega načrta za tekoče leto in predlog dovoljenega števila zaposlenih za naslednji dve proračunski leti.

Dovoljeno število zaposlenih za posamezno leto se določi v skupnem številu, ki obsega vse zaposlene, za katere se sredstva za plače in druge prejemke zagotavljajo iz proračuna. Dovoljeno število zaposlenih vključuje:

- število funkcionarjev,
- število zaposlenih za nedoločen čas, preračunano na polni delovni čas in
- število zaposlenih za določen čas, razen tistih, ki nadomeščajo začasno odsotne javne uslužbence (in se sredstva za plačo refundirajo), preračunano na polni delovni čas.

Med proračunskim obdobjem se kadrovski načrt lahko spremeni, če pride do trajnega ali začasnega povečanja obsega dela, ki ga ni mogoče opraviti z obstoječim številom javnih uslužbencev in so zagotovljena finančna sredstva za nove zaposlitve.

Dejansko stanje zaposlenosti v Državnem svetu na dan 31.12.2014

Tabela 1: Kadrovski načrt službe Državnega sveta za leto 2014 in realizacija na dan 31.12.2014

Državni svet Republike Slovenije	Št. zaposlenih na dan 31.12.2014 (dovoljeno število v kadrovskem načrtu za leto 2014)				Dejansko število zaposlenih, preračunano na polni delovni čas na dan 31.12.2014			
	Število funkcionarjev	Št.zap.za nedoločen čas	Št.zap.za določen čas	Skupaj	Število funkcionarjev	Št.zap.za nedoločen čas	Št.zap.za določen čas	Skupaj
	2	25	2	29	2	21	1	24
SKUPAJ	2	25	2	29	2	21	1	24

Obrazložitev

V skladu s sprejetim kadrovskim načrtom za leti 2014-2015 (št. 040-02/13-35 z dne 18.9.2013) je bilo na dan 31.12.2014 v službi Državnega sveta Republike Slovenije 24 zaposlenih od tega dva (2) funkcionarja, enaindvajset (21) javnih uslužbencev za nedoločen čas in ena (1) javna uslužbenka za določen čas, in sicer na delovnem mestu, vezanem na osebno zaupanju predsednika Državnega sveta Republike Slovenije Mitje Bervarja.

Dejansko število zaposlenih je bilo manjše zaradi upokojitve ene (1) javne uslužbenke v letu 2014 in nadomestna zaposlitev ni bila realizirana. Ravno tako niso bile realizirane nadomestne zaposlitve 1 enega (1) javnega uslužbenca, ki se je upokojil v letu 2013 in dveh (2) javnih uslužbencev, ki sta se upokojila v letu 2012. Namesto nadomestnih zaposlitev so bile izvedene premestitve znotraj službe Državnega sveta oziroma se je dodatno obremenilo posamezne javne uslužbenke. Ravno tako se v letu 2014 zaradi porodniškega dopusta in dopusta za nego in varstvo otroka treh (3) javnih uslužbenk, dodatno obremenilo posamezne javne uslužbenke. V letu 2014 ni bilo novih zaposlitev. Skupno število zaposlenih je bilo skladno s številom zaposlenih določenih v kadrovskem načrtu za leto 2014 in ni preseglo dovoljenega števila zaposlenih, to je 29.

Dejansko stanje zaposlenosti v Državnem svetu v prvem polletju 2015 (na dan 30.6.2015)

Tabela 2: Kadrovski načrt službe Državnega sveta za prvo polletje 2015 in realizacija na dan 30.6.2015

Državni svet Republike Slovenije	Št. zaposlenih na dan 31.12.2015 (dovoljeno število v kadrovskem načrtu za leto 2015)				Dejansko število zaposlenih, preračunano na polni delovni čas na dan 30.06.2015			
	Število funkcionarjev	Št.zap.za nedoločen čas	Št.zap.za določen čas	Skupaj	Število funkcionarjev	Št.zap.za nedoločen čas	Št.zap.za določen čas	Skupaj
	2	25	2	29	2	21	1	24
SKUPAJ	2	25	2	29	2	21	1	24

Obrazložitev

V skladu s sprejetim kadrovskim načrtom za leti 2014-2015 (št. 040-02/13-35 z dne 18.9.2013) je bilo na dan 30.06.2015 v službi Državnega sveta Republike Slovenije 24 zaposlenih od tega dva (2) funkcionarja in enaindvajset (21) javnih uslužbencev za nedoločen čas in ena (1) javna uslužbenka za določen čas, in sicer na delovnem mestu, vezanem na osebno zaupanje predsednika Državnega sveta Republike Slovenije Mitje Bervarja.

V prvem polletju 2015 ni bilo novih zaposlitev in je stanje enako kot v letu 2014. Skupno število zaposlenih je bilo skladno s številom zaposlenih določenih v kadrovskem načrtu za leto 2015 in ni preseglo dovoljenega števila zaposlenih, to je 29.

Predvideno ciljno stanje zaposlenosti

**KADROVSKI NAČRT SLUŽBE DRŽAVNEGA SVETA
ZA LETI 2016-2017
TABELARNI DEL**

DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE	Število zaposlenih na dan 31. december 2014	Dovoljeno število zaposlenih na dan 31. december iz kadrovskega načrta za leto 2015	Predlog dovoljenega števila zaposlenih na dan 31. december 2016	Predlog dovoljenega števila zaposlenih na dan 31. december 2017
SKUPAJ	24	29	27	27

Dovoljeno število zaposlenih za posamezno leto se določi v skupnem številu, ki obsega vse zaposlene, za katere se sredstva za plače in druge prejemke zagotavljajo iz proračuna.

Obrazložitev

V letu 2014 je bilo v kadrovskem načrtu predvideno število zaposlenih 29, na dan 31.12.2014 je bilo 24 zaposlenih, od tega dva (2) funkcionarja in enaindvajset (21) javnih uslužbencev za nedoločen čas in ena (1) javna uslužbenka za določen čas, in sicer na delovnem mestu, vezanem na osebno zaupanje predsednika Državnega sveta Republike Slovenije Mitje Bervarja.

Na dan 30.6.2015 je bilo število zaposlenih 24 zaposlenih, od tega dva (2) funkcionarja in enaindvajset (21) javnih uslužbencev za nedoločen čas in ena (1) javna uslužbenka za določen čas, in sicer na delovnem mestu, vezanem na osebnem zaupanju predsednika Državnega sveta Republike Slovenije Mitje Bervarja.

V letu 2016 dovoljeno število zaposlenih vključuje:

- število funkcionarjev dva (2),
- število zaposlenih za nedoločen čas, preračunano na polni delovni čas dvaindvajset (22) in
- število zaposlenih za določen čas, razen tistih, ki nadomeščajo začasno odsotne javne uslužbenke (in se sredstva za plačo refundirajo), preračunano na polni delovni čas tri (3).

V letu 2016 se dovoljeno število zaposlenih zmanjšuje na sedemindvajset (27). V okviru dovoljenega števila zaposlenih, se število zaposlenih za nedoločen zmanjšuje na dvaindvajset (22), število zaposlenih za določen čas pa se zvišuje na tri (3). Predlog kadrovskega načrta za leto 2016 predvideva zmanjšanje števila zaposlenih za nedoločen čas iz petindvajset (25) na dvaindvajset (22), zaradi racionalizacije poslovanja Državnega sveta in predvidenega števila zaposlenih.

Na letni ravni je najvišje možno število zaposlenih za določen čas tri (3), od tega ena (1) zaposlitev za določen čas vezana na osebno zaupanje funkcionarja in predvideva se dve (2) zaposlitvi za čas opravljanja pripravništva.

Možno število dijakov in študentov za praktično usposabljanje ostaja na enaki ravni kot v letu 2015, to je pet (5).

V letu 2017 dovoljeno število zaposlenih vključuje:

- število funkcionarjev dva (2),
- število zaposlenih za nedoločen čas, preračunano na polni delovni čas triindvajset (23) in
- število zaposlenih za določen čas, razen tistih, ki nadomeščajo začasno odsotne javne uslužbenke (in se sredstva za plačo refundirajo), preračunano na polni delovni čas dva (2).

Obrazložitev

V letu 2017 dovoljeno število zaposlenih ostaja na enaki ravni kot leta 2016, to je sedemindvajset (27). V okviru dovoljenega števila zaposlenih, se število zaposlenih za nedoločen povečuje, in sicer na triindvajset (23), število zaposlenih za določen čas pa se zmanjšuje na dva (2). Predlog kadrovskega načrta za leto 2017 predvideva povečanje števila zaposlenih za nedoločen čas iz dvaindvajset (22) na triindvajset (23), zaradi prestrukturiranja ene (1) zaposlitve za določen čas v zaposlitev za nedoločen čas.

Na letni ravni je najvišje možno število zaposlenih za določen čas dva (2), od tega ena (1) zaposlitev za določen čas vezana na osebno zaupanje funkcionarja in predvideva se ena (1) zaposlitev za čas opravljanja pripravništva.

Možno število dijakov in študentov za praktično usposabljanje ostaja na enaki ravni kot v letu 2016, to je pet (5).

Usklajenost kadrovskega načrta s finančnim načrtom

Kadrovski načrt je usklajen s Finančnim načrtom Državnega sveta v proračunskem obdobju 2016-2017.

Predlog finančnega in kadrovskega načrta Državnega sveta republike Slovenije za leti 2016 in 2017 je bil sprejet (23 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 23 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

- - -

Predsednik je zaključil 32. sejo Državnega sveta Republike Slovenije in se svetnicam in svetnikom ter vabljenim zahvalil za razpravo in sodelovanje.

Marjan Maučec, mag. posl. ved
sekretar

Mitja Bervar, mag. manag.
predsednik